

Uredništvo: Ljubljana, Kopitarjeva 4. Telefon 22-61-23-64. Mesečna naročnina 32 lit. — Cok. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.394 za inserate, izključno za- stopstvo za oglaševanje in izdajanje in iznosom: UPI & A. Milano, Rokopisov ne vračamo.

SLOVENE

DECEMBER-1944

24

NEDELJA

Unser Angriff schreitet fort

Nadaljnji nemški uspehi v Belgiji

Die Winterschlacht in Belgien nimmt weiterhin einen günstigen Verlauf — Dillingen vom Feind befreit — Eine Reihe von Höhen und Ortschaften zwischen Vogesen und Rhein zurückerobert — Erfolgreicher Ausfall der Besatzung von St. Nazaire

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 23. 12. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Die Winterschlacht in Südostbelgien nimmt weiterhin einen günstigen Verlauf. Unsere Truppen schlugen an der Nordfront des Durchbruchraumes zwischen Elsenborn und Stavelot starke bis zu vierzehnmal wiederholte feindliche Entlastungsangriffe ab. Zu beiden Seiten der Ourthe drängen sie den gewonnenen amerikanischen Verbänden mit starken Kräften nach. Auch in Mittelluxemburg schreiten die deutschen Angriffe fort. Die Zahl der Gefangenen und die Masse der Beute steigen weiter.

An der Saar wurde die Stadt Dillingen vom Feinde befreit, auf breiter Front das rechte Flussufer gesäubert. Nachstossende deutsche Kräfte und unser Artilleriefeuer fügten den Amerikanern bei ihrem Rückzug schwere Verluste zu. Im Raum von Bitsch scheiterten erneute Angriffe feindlicher Bataillone. Zwischen den unteren Vogesen und dem Rhein gewannen unsere Angriffe eine Reihe von Höhen und Ortschaften zurück. Im Oberelsass wurde der bei Kayserberg und Urbeis angreifende Gegner abgewiesen oder in Gegenstoss wieder geworfen.

Unter der Führung von Generalmajor Huenten führte die Besatzung von St. Nazaire einen starken überraschenden Angriff an ihrer Ostfront, warf den Gegner aus seinen Stellungen weit zurück und drang tief in das feindliche Hintergelände vor. Achtzig Quadratkilometer sind neu besetzt.

London und Antwerpen lagen auch gestern unter starkem Fernbeschuss.

An dem unerschütterlichen Widerstand unserer Truppen erschöpft, hat die Kraft der britischen Angriffe in Mittelitalien nachgelassen. Unsere Grenadiere zerschlugen zahlreiche Angriffe südwestlich Faenza und im Raum von Bagnacavallo. Nach erbit-

Naš napad napreduje

Zimska bitka v Belgiji poteka nadalje ugodno — Dillingen osvobojen sovražnikov — Več višin in krajev med Vogezi in Renom ponovno osvojenih — Uspešen izpad st. nazairske posadke

Führerjev glavni stan, 23. dec. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Zimska bitka v jugovzhodni Belgiji se še nadalje ugodno razvija. Naše čete so odbile na severnem bojišču vdornega področja med Elsenbornom in Stavelotom močne, tudi po 14krat ponovljene sovražne razbremenilne napade. Ob obeh straneh Ourthe so pritiskale z močnimi silami za nazaj pogonjani ameriški oddelki. Tudi v srednjem Luksemburgu se nadaljujejo nemški napadi. Število ujetnikov in količina plena naraščata nadalje.

Ob Saari smo osvobodili mesto Dillingen, sovražnike pa na široki črti pregnali z desnega brega reke. Za njimi pritiskajoče nemške sile in naš topniški ogenj so zadali Amerikancem pri umiku težke izgube. Na področju pri Bitschu so se izjalovili ponovni napadi sovražnih bataljonov. Med spodnjimi Vogezi in Renom smo zavzeli z našimi napadi več višin in krajev. V gornji Alzaciji smo pri Kayserbergu in Urbeisu »napadajočega nasprotnika« zavržili ali s protisunki vrgli nazaj.

Pod vodstvom generalnega majorja Huentna je napravila posadka St. Nazaire močan presenetljiv napad na svojem vzhodnem bojišču. Vrgla je nasprotnika iz njegovih postojank daleč nazaj ter vdrla globoko v sovražno zaledje. 80 kvadratnih kilometrov ozemlja je znova zasedla.

London in Anvers smo tudi večerj močno obstreljavali.

Ob neomajnem odporu naših čet se je izčrpala moč britanskih napadov v srednji Italiji, ki so sprito tega pustili. Naši grenadiji so razbili številne napade jugozapadno od Faenze in na področju Bagnacavallo. Po

Hrvaško vojno poročilo

Zagreb 23. 12. Hrvaško vojno poročilo javlja, da so bili na različnih bojiščih odsekoh odbiti krajevni sovražni napadi; s topniškim ognjem pa so sovražne premike z uspehom obstreljevali. Iz Srema, posebno iz področja pri Vinkovcih javljajo o živahnem sovjetskem letalskem delovanju. Na različnih odsekih hrvaškega bojnega področja so izgubili tolovaji preko 350 mrtvih. Pri Belem polju na južnem delu Plitviških jezer so v teku hudi boji z močnimi tolovajskimi skupinami. Edinice neke kozaske divizije so napadle v drznem sunku komunistične tolpe ki so se na področju desne Drave obale pri Kloštarju utaborili ter jih razbili. Boljševiki so izgubili pri tem 123 mrtvih, številne ujetnike in mnogo prebežnikov. V jugovzhodni Hrvaški so podvele nemške čete južno od Mostarja očistile akcijo proti komunističnim tolgam, ki so izgubile 437 mrtvih. Ob Dri-

Berlin, 23. dec. Napredovanja nemških čet v zimski bitki v Belgiji, popuščanje sovražnega pritiska na dosežanih žariščih zahodnega bojišča, hudi boji med Lamonom in Senijem, protinapadi in žilava obramba na Madžarskem ter pričetek tretje obrambne bitke v Kurlandiji so bili v četrtke najznačilnejši dogodki na bojiščih zapada, juga in vzhoda.

Nemški napad v belgijskih Ardenih je dalje napredoval. Po vesti četrtkovnega vojnega poročila, da so nemške čete prekoračile na široki črti veliko cesto Liège — Bastogne — Arlon, nam priča petkovo vojno poročilo z omebo uspehov ob dalje proti zahodu ležeči Ourthi, da so Nemci kljub sovražnemu odporu tamkaj dalje napredovali. Osvoboditev St. Vietha, za katerega so se vršili že več dni hudi boji, spada k najpomembnejšim čistilnim nastopom v zaledju glavnega bojišča, izmed katerih so prejšnjega dne javili uničenje severnoameriških oddelkov v snežnem Eifu. Obe nemški vojni poročili opozarjata, da so brzi nemški oddelki ponovno udarili v nasprotnikove zveze z zaledjem, uničili pri tem oskrbovalne kolone in razbili sveže privedene sovražniške sile. Vkljub vsej skoposti nemškega poročanja o podobnostih in o razvoju nemškega napada, pa vidimo že iz teh besed, da prodirajo nemške čete stalno proti zahodu, da sistematično lomijo odpor sovražnih oporišč na ozemljih, katere so že prekoračili in da preprečujejo nasprotniku s presenetljivimi sunki v različnih smereh izgradnjo novih obrambnih črt.

Napredovanje nemških pehotnih in oklepniških oddelkov v Belgiji je prisililo sovražnika k prenosu njegovih sil na dosežanih žariščih zahodnega bojišča. Na aachenskem področju so se omejili Severnoamerikanci po premestitvi svojih oklepnikov na severni bok nemškega južno-belgijskega vdoratega prostora na nekaj brezpomembnih obkolitvenih napadov proti nemškemu roerskemu predmostju, ki leži južno od Dürena med Windenom in Bergsteinom. — Najbolj očitni razvoj pa se je pokazal ob reki Saari. Tukaj so izpraznili Severnoamerikanci v noči na četrtke svoje predmostje Ensford, ki so ga uredili nekako pred tremi tedni. Še pred dnevi je trajal tukaj ogorčen boj za posamezne bojne položaje. Čeprav so bili posamezni bunkerji v 24 urah šestkrat napadeni, ni prišel sovražnik preko vzhodnega roba vasi. Pri umišo Severnoamerikanci, da bi osvobodili hiše ter podmirnili vse področje. Vkljub temu pa so sunile nemške čete takoj za njimi ter zadale umikajočemu se sovražniku občutne izgube. Po zadnjih vesteh se Severnoamerikanci, da bi osvobodili čete, izpraznili tudi Dillingen, tako da obstaja sedaj le še eno sovražnikovo predmostje ob reki Saari in to neposredno pri Saarlauternu, ki pa je pod mno-

oženih krajevnih bojih se je posrečilo sovražniku, da je na majhnem odseku prekoračil Lamone.

Na Madžarskem je sovražnik znova skušal obkoliti Budimpešto z močnimi silami z obeh strani. Proti vdorom pri Szekesfehervarju so naši protinapadi že v teku. Nasprotnika, ki je prodrl preko Hrana, smo vrgli s protinapadi nazaj. Lastni napadi ob Ipolyju so prodrl globoko v boljševiške zveze z zaledjem.

Težki obrambni boji se nadaljujejo severno od gorovja Matra in južno ter zahodno od Rimavske Sobote. Sprito junaške nemške obrambe se je napad močnih sovražnih sil vzhodno od tod zrušil s krvavimi izgubami.

V tretji bitki v Kurlandiji so Sovjeti z močno strnjanimi silami še nadalje poskušali, da bi južno od Salduja prebili nemške črte. Njih poskusi so se znova izjalovili v visokimi izgubami, tako da so dosegle naše čete velik obramben uspeh. Za posamezna vdorna mesta se boji še vrše.

Na obalnem odseku južno od Liepaje so obkolili naši grenadiji s presenetljivim napadom močnejše sovražne sile ter so po njih uničenju izravnali nemško bojišče na tem odseku. Privredli so plen in številne ujetnike.

Nemški borbeni letalci, ki so podnevi in ponoči zlasti na področju Szekesfehervarja uspešno posegali v boje na zemlji, so uničili večerj poleg številnih sovražnih vozil 32 sovjetskih oklepnikov. V ostalem so izgubili boljševiki zaradi delovanja nemških lovcev in protiletalskega topništva večerj 77 letal, med njimi 40 nad kurlandskim bojiščem.

Nad področjem Nemčije ni bilo večerj podnevi nikakih sovražnih letalskih oddelkov. V zgodnjih večernih urah so napadli britanski teroristični bombniki kraje ob srednjem Renu.

ni, Donavi, Dravi in v Sremu ni prišlo, kakor javlja dodatno hrvaška poročevalska agencija Kroatija, do nobenih posebnih bojev.

Na odseku ob Neretvi so bili tolovaji potisnjeni nazaj. Sovražni odpor severnozahodno od Karlovca je bil zlomljen. Pri Kori in bili tolovaji pregnani v južni Smeri. Tolovajske čete severnozahodno od Bosnova so bile uničene. Odbiti so bili tolovajski napadi na neko oporišče, ležeče severno od Banja Luke. V teku akcij pri Mostarskem blatu, Karlovcu, Crikvenici, Vorenici in Novem so izgubili tolovaji 500 mož.

Stockholm, V Washingtonu je objavil mornariški departament, kakor javlja radio Newyork, da sta ameriški ladji, ki sta bili potopljene pri Filipinih, rušilec »Nathan« in prevozna ladja »World«.

žnim ognjem težkega nemškega orožja. Med rekama Saar in Renom, kakor tudi v zgornji Alzaciji so ojačile nemške čete svoj protipritisk ter izrgale na področju weissenburške planote in predvsem v gozdu Bien Severnoamerikancem v prejšnjem dnevu dosežene pridobitve na ozemlju. Tudi v visokih Vogezih, kjer so nastali iz napadov in protisunkov hudi boji med Col du Bonhommejem in prebodom, je moral sovražnik opustiti začasno priborjene vdore ob Crnem jezeru, ležečem 9 km jugozahodno od Münstra.

K položaju na zahodnem bojišču

Berlin, 24. dec. K položaju na zapadnem bojišču piše vojaški sodelavec DNB-ja dr. Max Krull:

Če pogledamo na prvi teden nemške zapadne ofenzive, vidimo, da stoji ameriško vodstvo še vedno pred nerešljivo nalogo. Vzroke in zaključke tega položaja lahko sledeče formuliramo:

1. Presenečenje nemškega napada je bilo tako popolno, da nasprotnik doslej še ni mogel organizirati močne čelne obrambe. Njegove protimere so bile izvedene predvsem ob bokih vdornega področja.
2. Nemško vodstvo izrablja operativske možnosti v zapadni smeri. Val prodiranja je zavarovan z vseh strani. Nemške čete očistijo odprna gnezda, ki so ostala z hrbtom prodirajočih čet. Pri tem združenem načinu napredovanja se je nemško vodstvo najprej odreklo učinku velikega napredovanja ter tudi napada oklepniških klinov v obliki pahljace, da bi prišel tu sklenjen napad bolj do izraza. Oklepniške skupine so pustile za seboj dolino Ourthe ter napredujejo v zapadni smeri, pri čemer razbijajo odporne skupine, ki poskušajo zadržati njihovo napredovanje tako, da sovražnikov odpor ni učinkovit.
3. Eisenhower očitno nima operativnih rezerv, ki bi jih lahko potegnil iz zaledja, da bi zadržal premike nemških oklepnikov. Zaradi tega je prisiljen, da odvzame divizije iz odsekov ob Roru in Saari ter s tem slabi intenziteto bojev na teh bojiščih odsekih. Zaradi tega je bojno delovanje razen brezuspešnih razbremenilnih napadov na teh odsekih povsem prenehalo. Zaradi nemških protinapadov ter očiščenju nekaterih mostišč pa je bil sovražnik celo prisiljen opustiti nekaj ozemlja. Samo v gornji Alzaciji še dve francoski in ena ameriška divizija silno napadajo nemške postojanke. V ostalem so Angloamerikanci opustili vse ofenzivne boje.
4. Sovražnik je bil pripravljen samo na napad. Brez nemške ofenzive bi lahko ojačeno nadaljeval s svojimi sunki proti rensko-westfalskemu in posarskemu industrijskemu področju. Te namere

»Znamenje časa«

Najnovejši članek ministra dr. Göbbelsa v listu »Das Reich«

Berlin, 22. 12. »Znamenje časa« naslavlja članek dr. Goebels svoj najnovejši članek. V njem piše, da po dogodkih in izkušnjih zadnjih tednov pač nihče ne bo več trdil, da se britanska koncepcija o nadaljnjem poteku vojne in v daljavi pojavljajočem se njenem koncu še nadalje sklada s činjenicami. Angleško vodstvo se je na vsej črti vračunalo, posledica tega pa je pisana serija zmot, političnih udarcev in slabih izgledeov za bodočnost britanskega imperija. Anglija se bori sedaj za vojni cilj, ki obstaja le še v željah njenega bogataškega vodilnega sveta in ki nima v svetu realnih dejstev nikakega prostora več. Komunizem ne vlada le na njih področjih našega trpečega kontinenta, kamor so prišli Sovjeti, temveč tudi drugod brezobzirno in neomejeno. Na prste lahko zračunamo, kako dolgo bodo imeli Churchillovi in Rooseveltovi vojaki še dovolj trvarne in moralne odporne sile, da bodo na ozemljih, ki so jih zasedli, z orožjem obvladali vedno bolj razširjajočo se boljševiško anarhijo. Boljševizem ima svoje tujske legije v vseh deželah, ki niso neposredno v območju nemške moči, in ako ponekod še danes niso javno nastopile, potem se je to zgodilo le zato, ker smatra Stalin, da njegova ura še ni prišla. On ima čas ter lahko čaka. Angloameriško vojaško vodstvo skuša presekati gordijski voz z množično ofenzivo na zapadu, ki jo je pričelo v neugodnem trenutku. Ta poskus se je na vsej črti ponesrečil. Sedaj mu grozi obratno, da bo dosegel prav nasprotno. Da priha najnovejša oslabeitev angloameriškega potenciala boljševikom le prav, leži na dlani. Stalin ni nikdar niti najmanj opustil svojega starega cilja o boljševiški revoluciji vsega sveta. Kako grozotno je uničil dosežani potoke vojne upanja in nesumnežev, ki so mislili in hoteli dopovedati drugim, da bosta v primeru nemškega poraza Anglija in Amerika rešili Evropo pred boljševizmom. Krjavi boji za oblast v Franciji, Belgiji, Italiji, Grčiji, kratkotalo vsepovsod, kamor pridejo Angloamerikanci, in pogrebni mir na Finskem, v Romuniji in Bolgariji, v vseh onih deželah, koder vlada boljševizem, nam kažejo, da ima Stalin možnost uveljaviti svoje zahteve tudi v onih deželah, koder vladajo zapadne demokracije, da pa

one nimajo nikakega vpliva v ozemljih, ki so jih zasedli Sovjeti. Kako dramatsko bi se ta razvoj zaostрил, ako bi morda Nemčija nenadoma izpadla kot evropska urejevalna sila. Ni treba biti prerok, pa že lahko napovemo, da bi boljševizem v tem primeru divjal po Evropi kot neukročen ludournik. Plutokratska vodstva so pozabila vračunati v svoje kalkulacije okoliščino, da sedanji boj ni le vojaški, temveč tudi revolucionarni spor. V tem svetu, pravi minister, polnem perversne politične neumnosti, smo se že zdavnaj odvadili apelirati na zdravo pamet. Zapadni tabor sovražnikov je tak, da ga niti z najboljšimi dokazi ni mogoče prepričati. Zato bodo morali njegovi vojaki s krvjo in življenji plačati trmoglavost svojega vodstva. To je tudi za Nemce zelo dolgotrajen in drag postopek, toda kaj preostane Nemčiji, ako hoče premagati položaj, ki se ni tako razvil sprito protivnosti usode, temveč predvsem zaradi neverjetne kratkovidnosti njenih nasprotnikov. Vsekar ne more nihče zahtevati od nemškega naroda, da bi zanemarlj potrehne ukrepe za zaščito svojega narodnega življenja in svoje duševne bodočnosti.

Naši sovražniki so nam vsilili boj na življenje in smrt, pravi dr. Goebels. Jasnost njihovega cilja nam je povedala vse. Ona brani tudi slabim, da bi si iskali svojo rešitev v begu pred neizogibnimi spori. Tak prisilni položaj naredi že sam iz naroda, ki pozna čast, nekaj nepremagljivega; še več, zagotovi mu prej ali slej njegovo zmago. Prišla bo nekega dne kot naravni dogodek, pričakovana, a vendar nenadejana, nenadoma in s silo, ki bo prestavljala gore. Znaki časa opozarjajo iz dneva v dan vedno bolj na nemško zmago. Treba jih je le pravilno tolmačiti.

Odlikovani zaslužni možje

Berlin, 24. dec. Führer je podelil na predlog ministra za oboroževanje in vojni proizvodnjo Alberta Speera viteški križ vojnega zaslužnega križa z meči 5 znanstvenikom in tajnikom, ki so si pridobili nemisljive zasluge za razvoj, izdelovanje in uporabo »V 2«. Njihova imena bodo kasneje sporočili javnosti. Po nalogu Führerja jim je izročil minister Speer visoka odlikovanja na njihovem službenem mestu.

pa so sedaj razbite za nedogleden čas, vsaj pa za nekaj mesecev. Nasprotno mora sedaj nasprotnik računati z ojačenim nemškim pritiskom na vsem zapadnem bojišču.

5. Iz tega stališča je dosežani nemški uspehi neglede na pričakovane nadaljnje uspehe že danes velika zmagaja, čije razbremenilni učinek je tako pomemben, da nova sovjetska razbremenilna ofenziva v Kurlandiji, ki bi naj pomagala Amerikancem, ni ustvarila nobenega prislilnega položaja za nemško vodstvo. Tudi nadaljnji boljševiški močni pritisk na področju Budimpešte lahko Nemci odvrnejo s tamkajšnjimi silami.

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

pošči vsem svojim cenjenim naročnikom, oglaševalcem in bralcem »SLOVENE«

Neumrljivi ideali

Te dni slavi krščanska Evropa velike in lepe praznike. Rojstvo Deteta v Betlehemu je pomenilo hkrati začetek nove dobe vsega človeštva, za Evropo pa še posebej je pomenila tista noč, ki je označevala slavo Stvarniku in mir ljudem, ki so dobre volje, začetek njenega posebnega poslanstva med svojimi in drugimi narodi. Veliki ideali božične noči spremljajo našo Evropo skozi dve tisočletji in vsem narodom je bilo dano, da so k uresničenju tega ideala doprinesli vse, kar je bilo od njih terjano. Noben narod se svoji poti ni smel in mogel izogniti; kdor se je le malo oddaljil od poti svojih nalog in dolžnosti do evropske skupnosti, je moral ob strani ali pa se je za svojo nezvestobo moral težko pokoriti.

Letošnji šestí božič srečuje Evropo v njenem največjem naporu in trudu, da se uravna njen korak tako, kakor to terja zvestoba njenim najsvetlejšim tradicijam in njena vera v neobhodnost pravičnega reda v organizaciji evropskega sožitja. Ko se danes oziramo na težko pot borbe in junaških uspehov, nam ne more mimo ena glavnih resnic evropske zgodovine in ta je, da se iz najtežjih dni in največjih trenj vedno rodi tisti red in tista sila v skupnem ustroju evropskih narodov, ki ne more biti drugačen kot tak, da je v popolnem skladu z visokim pojmovanjem pravice in z globokimi ideali mira in ljubezni med narodi, to je s tistimi ideali, ki že nad dve tisočletji vodijo Evropo in ji odražajo njeno vodilno mesto v oblikovanju človeških duhovnih in tvarnih vrednot.

Ta zvestoba tem idealom pa je vedno terjala od vseh evropskih narodov globok in pravičen čut za smisel dela in trpljenja. Pred slehernim veliko nalogo se posameznik in celi narodi ustavljajo približno z istimi občutki, kakor so se pred veliko skrivnostjo belhelmških dogodkov ustavljali revni in skromni pastirji. Tistim, ki v skromnosti, požrtvovalnosti in samozatajevanju doprinašajo največje žrtve za uspeh svoje zamisli in blagor skupnosti, je odmerjen največji delež pri uresničenju ideala, ki mora biti naši borbi in našemu naporu vedno pred očmi.

Slovensko ljudstvo slavi te božične praznike v vrtincu velike skupne borbe za novo obliče Evrope. Dasi majhen, more zreti v preteklem letu na veliko vrsto uspehov tihlega, žilavega in odgovornosti polnega dela. Slovensko domobranstvo je pri nas ustavilo razvoj komunistične revolucije; za ta veliki uspeh in svoj pomemben doprinos lepši usodi Evrope v tem delu sveta je moralo žrtvovati mnogo junakov iz svojih vrst, še več pa je bilo treba opraviti težkega in trudapolnega dela za uresničitev tistih pogojev vsakdanjega mirnega in poštenega dela, ki so za obstoj našega ljudstva neizogibni. Ves pošten slovenski rod je na ta uspeh slovenskega domobranstva ponosen in je hvaležen vsem, ki so v veliki službi te naloge.

Strahotne so bile naše žrtve v boju proti anarhiji in revoluciji; toda glavni delež silovitega boja za ohranitev Evrope in njenih idealov pa nosi nemška vojska, ki prav te dni z novim ofenzivnim pohodom na zahodu Evrope znova izpričuje, kako velike in neizčrpne so sile stige naroda, ki je na čelu branilcev Evrope in njenega poslanstva. V ostrju Evrope živi narod, ki je sposoben največjih naporov in ki je zato prorok, da je nepremagljivih rokah. Ta borba pa dobiva še poseben pomen zaradi tega, ker varstvo evropskih idealov v trdnih in se nemški vojak v teh dneh ne bori samo za obrambo lastnega naroda, ampak odločno stopa v ospredje kot nosilec in prorok nove Evrope, tiste Evrope, ki mrzi komunistično anarhijo in odklanja premoč brezdušnega bogatstva. Zmaga Evrope, ki bo vzkliła iz tega boja, bo tako znova dokazala, da so neuničljivi tisti ideali, ki si jih je Evropa zvarila v svojem dvatisočletnem delu in naporu.

Ko danes z božičnimi mislimi zremo na te ideale vidimo, da je danes slovenski trdnj povezan v skupno delo za lepšo bodočnost svojega naroda in da je enotno strnjeno ob domobranstvu, ki doprinaša tudi delež krvi za ideale reda in pravice, kakor so si te vedno znali oblikovati zdravi evropski narodi.

Grčija v zgornji zbornici

V Grčiji se boji še vedno nadaljujejo

Stockholm. V četrtek se je vršila tudi v britanski Zgornji zbornici debata o Grčiji, ki je značilna za zavezojo položaj britanske politike. Lord Farigdon je silovito kritiziral vladno grško politiko ter je izjavil, da pogoji generala Scobieja niso nikakoli pogoji za premirje temveč pogoji za podreditve, ki je gotovo nesprejemljiva. Lord Samuel je protestiral proti takim izjavam v Zgornji zbornici ter je napravil značilno ugovoritev, da je prišel ministrski predsednik na tečajna tla, zaradi česar mu je treba pomagati, da se iz tega položaja zopet izmaže.

Za vlado je govoril lord Cranborne. V nasprotju s trditvami izrečenimi v zadnjem času, je moral priznati, da ni povoda za domnevo, da je v EAMU čutili nemški vpliv. Značilna je bila njegova ugovoritev, da bi v primeru, ako bi v vsej Evropi ustvarili vojaške diktature, Nemčijo v gotovih okoliščinah sicer lahko premagali, da bi pa bila vojna zgubljena. To podprete angleško nesposobnost za rešitev evropskih vprašanj. Vseposodi, kamor je prišla Anglija, se je pokazalo, da ne more spraviti skupaj pametne vlade. Ali mora vladati sama, ali z vlado lutk, ali pa je boji, kot je to v Grčiji, pod njeno zasedbo v polnem teku.

Stockholm. V Zgornji zbornici je prišlo do ogorčenega prepiranja o Grčiji, ko je član laburistične stranke lord Farigdon izjavil, da bi se prav nič ne šudil, če bi se britanski vojski v Atenah branili izvrševati povelja svojih poveljnikov, javlja agencija Reuter. Lord Cranborne, ki mu je v imenu vlade odgovoril, je označil to izjavo za popolnoma »neodgovorno.« Pohod ELAS-ovih čet v Atena, — tako je nadaljeval — je treba smatrati kot napad na proste grške ustanove. Lord Cranborne je nato podal nekaj izjav v korist begunskega kralja, vsekakor pa je izjavil, da soglašajo z regentstvom pod pogojem, da bi bil na mestu »zavedljiv predlog.« Anglija bo nadalje skrbela za to, da si v Grčiji ne bo prisvojila obla-

sti nobena oborožena manjšina. Če bi sedaj angleške čete zapustile Grčijo, bi nastala tam vsesplošna zmeda in vse bi bilo popolnoma uničeno.

Stockholm, 23. dec. Po Reuterjevem poročilu so razširile britanske čete področje, ki ga nadzorujejo v južnem delu Aten in pa v smeri proti pirojski lukli. Britanski oklepniki, ki so napadli ob vznožju Lykabettosa v središču Aten, so obstrlevali zbirališče ELAS-a okrog vojne akademije v evnem delu mesta, koder je sedaj glavno koncentracijsko področje ELAS-ovih čet. Pri zelo uspešnem napadu angleških letal je bila uničena glavna stavba Averovih zaporov, ki je bila od ponedeljka v rokah ELAS-a. Od četrta jutraj se ni oglasil več noben ELAS-ov top.

Nadalje poroča Reuter: Nek ameriški radijski napovedovalec poroča v petek iz Aten, da so britanske sile v izkrcavalnih vozilih prekoračile veliki pirojski zaliv ter da so naletele le na malenkosten odpor.

Bern, 23. dec. V Grčiji še vedno zama prikačuje odgovor EAMA, čeprav je preteklo že pet dni odkar je izdal general Scobie svoj memorandum. Papan-dreu je v nekem intervjuju z dopisnikom »Daily Telegraph« podal realistično sliko zmešanega položaja v Grčiji. Te izjave vsebujejo vtis, da je hotel s tem ojačiti Churchillovo hrbtenico v boju proti kritiki v Angliji.

Stockholm. Iz Aten javljajo, da so močne sile organizacije ELAS obkrožile področje v Epiru, ki ga nadzorujejo čete desničarske organizacije EDES. 15 do 20.000 mož čet ELAS-a se je zbralo na severni, vzhodni in južni meji tega področja, vendar pa doslej niso prekoračili meje. ELAS-ove čete so zavzele v obmejni coni 8 krajev. Cilj ELAS-ovih čet strepi za tem, da zavzamejo most Driskis, ki nadvladuje Jankino, ki je glavni stan Edesovih čet in istočasno močno oporišče.

V Vipavski dolini je red in mir

Pred nekaj dnevi so Narodni stražarji očistili Vipavsko dolino kom. in savojskih tol — Božične čestitke insp. SNVS polk. Kokalja

19. decembra je zbor slovenskih Narodnih varnostnih straž izvedel s pomočjo velikega števila bratskih protikomunističnih oddelkov obsežen pohod v Vipavsko dolino, da jo reši izpod komunističnega jarma. Boji so trajali tri dni. Uspeh pohoda je bil: Ajdovščina je osvobodjena, pot od Sempasa do Gorice je prosta.

Komunistični in savojski nasilniki so že nekaj tednov sem strahovali tudi Vipavsko dolino in ustanovili v njej tako imenovano ajdovsko republiko. Težke razmere prebivalstva v tej kratkotrajni komunistični republiki so bile dobro znane po vsej Primorski.

Zato so slov. Nar. stražarji pripravljali obnem z nemško vojsko in domobr. oddelki veliko akcijo, ki naj osvobodi te lepe kraje. Dne 19. decembra je zbor Narodnih varnostnih straž začel veliko akcijo za očiščenje terena v vsej Vipavski dolini. Pohod se je začel zgodaj jutraj. S svojih postojank je odkrakal proti Razdrtemu ves udarni polk in vas takoj zavzel. Komunisti so poskušali protikomunistične oddelke ovirati pri napredovanju okrog St. Vida, v okolici Vipave, pri Colu, Črnem vrhu in Golovcu. Najhujši so bili boji pri Colu, kjer je bila uničena VII. komunistična brigada, ki jo sestavljajo sami pripadniki bivše savojske vojske. Hude izgube je pretrpela tudi komunistična Kosovska brigada. Zaradi obsežne akcije zbora Varnostnih straž, ki ga je osebno vodil inšpektor polkovnik Anton Kokalj s svojim štabom, so se komunistične tolpe morale umakniti iz Vipavske doline in se zateči v Trnovski gozd. Komunisti

so pustili na svojem begu veliko množico orožja in streliva, samo da so si mogli rešiti golo življenje. Primorski Narodni stražarji so v dolgotrajnih pohodih pokazali veliko vztrajnost in poztovovalnost. Kljub ledenemu dežju in ostrim burjam, ki je v tem času divjala, so fantje junaško prodirali in radovoljno prenašali napore, saj so vedeli, da se za osvoboditev tako lepe Vipavske doline izplača žrtvovati vse svoje mlade moči.

Vipavci so veselo pozdravljali svoje odrešitelje, ki nikdar ne bodo dopustili, da bi se komunistične tolpe vrnile v ta slovenska naselja. Danes plapolajo po vsej Vipavski dolini slovenske trobojnice v znak odrešenja izpod komunističnega jarma. Pod varstvom Narodnih stražarjev bodo Vipavci pričeli s svojim mirnim delom. Nekateri bodo lahko zaupale otroke šoli v vzgojo. Ob tem je razumljivo da se je ljudstvo ob prihodu Narodnih stražarjev oddahnilo in svoje rešitelje iskreno pozdravljalo kot resnične osvoboditelje.

Inšpektor S. N. V. S. polkovnik Kokalj je kot čestitko po zmagi in voščilo za božične praznike izdal svojim četam naslednje dnevno povelje ki ga priobčujemo v celoti kot potrdilo zmagovite poti, ki jo nastopa Slov. udarni polk na Primorskem:

»Ko zopet obhajamo praznik miru sredi svetovne vojne, se vas, moji častniki, podčastniki, kaplarji in stražarji, prav posebno spominjam z iskreno željo, da bi bil letošnji božič zadnji v tej veliki borbi tudi za skupnost, blagor in procvit našega slovenskega naroda. V tem naporu za

svobodo, zadovoljstvo in mir vsej naši trdo preiskušeni slovenski zemlji iz krvavečemu slovenskemu ljudstvu stavljam za žrtev tudi svoja življenja, prenašamo trpljenje in tegobe težkih dni, daleč proč od svojih dragih, svojih družin, očetov, mater, bratov in sester, da tako pokažemo svojo ljubezen do vsega, kar je naše. Prav v borbah zadnjih dni so se v Vipavski dolini izkazali naši vojaki kot vzorni, vestni in disciplinirani možje, prestali so mnogo težkih trenutkov in so s tem pokazali, da se v polni meri zavedajo nalog in dolžnosti, ki jih jim nalaga naš čas in izredne razmere, v katerih trpi vsa naša zemlja. Zato sem prepričan, da bo zasijala našemu narodu lepša in srečnejša bodočnost. Prepričan sem tudi, da bodo spregledali tudi vsi oni zaslepljeni, ki potujimi vplivi nočejo miru in reda, nočejo naše skupnosti in naše svobode, ampak v bratomorni borbi uničujejo ne le naša življenja, ampak tudi vse dobrine, ki jih je slovenski narod s trudom mnogih stoletij iz lastne moči, lastne pridnosti in lastnega prizadevanja zgradil in utrdil ter tako pokazal vsem svetu svojo veliko kulturno moč in napredek.

Za zmago vsega, kar nam je sveto, ste zastavili vi, moji častniki, podčastniki, kaplarji in stražarji, svoje najdražje, svoje življenje, zato sem trdno uverjen, da bomo v skupnem prizadevanju in enotni volji nas vseh dosegli končno zmago in resnično zadovoljiv mir naši slovenski domovini!

Castitam vam, moji dragi vojaki, na vaših uspehih za pomirjenje naše slovenske zemlje in vam želim blagoslovljen božič!

Varčujte z elektriko!

Ali smo še narod brez tatov in morilcev?

Lepa priznanja slovenskemu narodu

Ako danes gledamo po slovenski zemlji, ki so jo komunisti tako strahotno izmaličili, se nam zdi, da so bajka besede, ki jih čitamo v spominih francoskega pisatelja Charlesa Nodiera, ki je v času Napoleonovih vojn in Ilirije bival med nami. Bil je urednik glavnega glasila »Télégraphie officielle«, ki je izhajalo v Ljubljani. Ko so jeseni leta 1813. Francozi zapuščali naše kraje, je ta mož 13. septembra zapisal v svoj dnevnik te besede:

»Bilo je to ljudstvo brez morilcev, brez tatov, brez slabih ljudi. Mogel si — kakor pravi beneški pregovor — teh šeststo ilirskih pokrajin prepotovati z denarjem na dlani. Bil je to narod, ki smo ga skoraj šele morali učiti rabiti ključavnico in zapah, ki je pa z neomahljivo neustrašenostjo odklonil giljotino, skratka, najboljša družba dobrih ljudi, ki jih je Bog postavil na to zemljo. Sredi med njimi bi si želel umreti.«

Pred 130 leti je tujec dal našemu narodu tako lepo priznanje. Nekoč smo bili narod poštenjakov in delavnih ljudi, ki se jih ni mogel oprijeti lažni nauk revolucije, dasi je tedaj pol evropskega sveta drvelo prav zaradi te v medsebojno klanje. Naši predniki so vedeli, da je sreča v izročilih dedov in v umirjenem življenju po božjih postavah. Grenki časi prve revolucije so tako zaradi treznosti naših dedov šli mimo nas brez večjih pretresov.

Toda ali bi danes še kdo mogel našo narodno skupnost označiti s tako lepim priznanjem? Velik del naroda se je odklonil od smeri, ki so nam jo začrtali naši predniki. Poštenje je izginalo in nujno se je pojavila nad nami grožnja senca revolucije. Začetniki te strahotne prekucije pri nas se danes ne hvalijo s poštenim ravnanjem, kar je bilo lastno našim prednikom, temveč kričijo v svet, da je prav organizacija slovenskih izkorenjenec-komunistov prva med evropskimi narodi zanesila uničujoč plamen revolucije. Prišlo je tako daleč, da domačin ni varen pred rojakom. Pred dobrim stoletjem pa ljudje celo do tujca niso bili drugačni kot le pošteni.

V tem ne tako dolgem razdobju pa se je vse izpremenilo: dober in pošten biti pomeni za mnoge že neko izjemo, ki se ne ujema z večino okolja in jo je treba preganjati. V kakšne čudne nesmisel zaide človek, če zavzame vse, kar je prej stalo za veljavo za edino pravilno in kar tudi še vedno je. Poštenjak se danes niti pokazati več ne sme, ker mu komunisti ob vsaki kret-nji groze s smrtjo: če brani sebe, če čuva svojo last, če hoče mir, je že izdajalec. Za Nodierovih časov so se Slovenci skoraj šele začeli pripravljati na ključavnico, danes pa niti nobena ključavnica več ne drži pred pohlepom zločincev. Kakšna ironija »svobode«!

Naši predniki so tedaj odločno odklonili giljotino, ker so vedeli, da se samo s silo in nedolžno prelito krvjo ne da doseči nikako izboljšanje. Zdravi kmečki ljudje so razumeli, da je srečna bodočnost utemeljena v pridnem delu in poštenem življenju, vse drugo besedičenje o pospešitvi nekaterih razvojnih dob v življenju družbe pa je le iznajdba ljudi, ki jim ni za pošteno delo in trud. Tako so bile našemu narodu žrtve v prvi revoluciji prihranjene. Kljub temu, da se je takrat proglašala borba za svobodo in oznanjala vera v napredek, danes ne zaostajamo prav nič za kulturno stopnjo drugih evropskih narodov, ki so se v prerivanju za prazna gesla valjali v lastni krvi. — Naši znameniti možje pa so brez vsake revolucije celo v marsičem prehiteli evropski napredek. To so dosegli le z vztrajnim delom in zato, ker so se vestno držali vseh plemenitih tradicij našega naroda.

Sedanja revolucija pa je še mnogo bolj krvava in se bori še za mnogo bolj lažniva gesla. Zgled naših dedov se nam je zdel zastarel, zato smo to spoznanje morali zelo drago plačati. Zgodovinar teh let se bo z začudenjem izpraševal, odkod tako moralno in fizično razdejane med nami. Moral bo ugotoviti, da je to storil komunizem. Namerno je zapeljal ljudi, da so po-

stali morilci, ubijalci lastnih bratov in celo lastnih staršev, da so postali roparji, zvodniki in goljufi. Če ne bi bilo med nami odločnih in zavednih, ki so nastopili proti temu ponižanju slovenskega naroda, bi nas moglo biti sram pred vsem svetom. Zgodovina se da potvarjati le kratko dobo in prej ali slej pride resnica na dan in pravi luči, čeprav jo organizirana komunistična laž skuša odriniti.

Zato moramo storiti vse, da rešimo čast slovenskega imena. Pred znanami smo odgovorni, da sami preprečimo popolno uničenje naroda, narodne zavesti in časti, kajti še tako bomo morali velik delež obnove preložiti na njihova ramena. Vsak Slovenec pa je dolžan reševati vsaj čast slovenskega naroda, če tudi ne bi nič drugega mogel doprinesti k skupni stvari!

FRIDRIK VILJEM FABER

Duhovna rast krščanskega človeka

Z dopolnilom: Krščanski svetniki in svetnice, mistični teologi in učitelji duhovnega življenja. Napisal FRANC TERSEGLAV. 621 strani. Eleganten vezan lir 220.—.

LJUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Izšle so knjige:
Krik slovenske zemlje
Cena 15 lir
Zakaj nisem komunist?
Cena 8 lir
Jasen odgovor
Cena 44 lir
Dobe se po knjigarnah

V neizmerni bolesti sporočam vsem sorodnikom, prijateljem in znanec tužno vest, da je daleč od ljubljene domovine, dne 4. novembra umrl moj edini sin, gospod

inž. Anton Michaliček

v najlepši starosti 33 let. Bog mu bodi milostljiv!

Ljubljana, Praga.

Neutolažljiva mati ter ostalo sorodstvo

S težko boleštv naznanjamo, da je 30. oktobra 1944 ob 9. uri jutraj po daljšem trpljenju umrl v 39. letu svojega življenja naš dragi brat, stric itd., gospod

Jakob Šemè

višji polie. stražmojster v pok. Gospod se ga je usmili in ga izrgal iz srede hudobij.

Maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi Marijinega Oznanjenja 30. t. m. in vse petke v januarju 1945, vsakokrat ob 7. Slovesni Requiem bo 19. januarja 1945 ob 7.

Ljubljana, Polica, Bos. Brod, Judenburg itd., 23. dec. 1944. Brata in sestre s sorodniki.

UNRRA je tudi na Balkanu odpovedala

Bern, 21. dec. Pomožna akcija UNRRE na Balkanu je bila popolnoma ponesrečena zadeva, ugotavlja po vesti »Exchange Telegraph« kairski dopisnik »News Chronicle«. V Kairu čaka po tej vesti velik štab prvostopskih pomočnikov, zdravnikov, bolničark in tehničnega osebja deloma že 9 mesecev, da bi jih uporabili. Čeprav vlada na obsežnih področjih Balkana nepriznava steska in bo v dalmatinskih gorah umrlo n. pr. skoraj 200.000 ljudi od lakote, leže istočasno v Bariju in Egiptu ladje z živilci, o katerih ni mogoče reči, kdaj bodo odpremljene v namembne pokrajine. V Bariju so se razbila dvomesečna pogajanja

med zastopniki Tita in oblastni UNRRE, ker je zahtevala UNRRA neomejeno število opazovalcev, dočim je bila Titovi vladi »nepripravljenost pomožna akcija nezahajena«. Negleda na to bi bila dopustila le zelo omejeno število opazovalcev, katerim je hotela močno omejiti njihovo akcijsko svobodo.

Stockholm. V območju jugoslovanske »osvobodilnega odbora« je od časa »osvoboditve« umrlo preko 200.000 ljudi zaradi lakote in mraza, piše londonški »News Chronicle«. Pristanišča so odprta, toda kljub delu organizacije UNRRA ni dospela niti ena ladja v pristanišča.

Uganka okrog »V 2«

Ugotovitve o novem nemškem dalekostrelnem orožju

Berlin, 24. dec. Angleška in ameriška poročevalska služba razširjata vedno bolj vznemirljiva poročila o »V 2«. Čeprav nočejo poročati o učinku tega novega povračilnega orožja, vendar objavljajo vsaj točna poročila o orožju semem.

Britanska poročevalska služba piše, da je »V 2« ogromna raketa, ki tehtja 14 do 15 ton, dolga je 9 metrov ter ima premer enega metra. Izstreljek ima obliko bombe ter ima ob koncu slične peroti kot bomba. V notranjosti je zgrajena komplikirana turbina, ki ima ta namen, da raketa leti preko zračne plasti ob zemlji. V ostalem pa si še niso na jasnem kaj daje »V 2« to izredno moč, da se lahko dvigne v stratosfero. Vedo samo, da drvi »V 2« z brzino 5000 km na uro, da znaša njen akcijski radij približno 380 km ter da doseže višino 100 km. Nasprotna stran je zelo začuden, kako so mogli zgraditi Nenci izstreljek, ki ima večjo brzino kot zvok ter leti po stratosferi. Obenem pa tudi potrjuje, da je obramba pred »V 2« nemogoča. Niti protiletalsko topništvo, niti lovci ali balonske zapore, niti motilne oddaje niso postaje ne morejo najmanj vplivati, kaj šele ubraniti polet »V 2«.

Pristojna nemška mesta nimajo k tem ugotovitvam nibešar pripomniti. Dolgo pa Angloamerikanci ne bodo več mogli preprečevati razširjanja poročil o učinkih »V 2«. Agencija Reuter je pred kratkim objavila poročilo, da so našli 3 km od mesta udarca razbitine ter da ima »V 2« mnogo učinkovitejšo streljivo kot »V 1«. Nemci pa pripominjajo k temu samo: nemška oboroževalna industrija ni samo pospeševala izgraditve »V 2« izstrelka, marveč ga izdeluje v velikih količinah na prostori, ki niso dostopni sovražnikove-mu vpsoegu. Ze daleč je za nami dan, ko je javil odgovorni poveljnik orožja »V 2« državnemu ministru za oborožitev in vojo proizvodnjo Albertu Speeru, da je bil izstreljen tisoč izstreljek. Izgrajenih je bilo že mnogo mest, od koder izstreljuje »V 2«, tako da se bo neprestano lahko nadaljeval ogenj »V 2« nad Anglijo, tako da se bo svet lahko prepričal o učinku tega novega nemškega dalekostrelnega orožja. Anglija pa si lahko medtem razbija glavo kako bo prestala stalne napade »V 2« izstrelkov, ki jih ne more preprečiti.

lublinski odbor tudi že v slike z angleškimi mesti, da bi sklenil z njimi medsebojni dogovor. Prav tako se je pričel razgovorati o trgovsko političnih zadevah z Bolgarijo in Jugoslavijo. Londonski zastopnik tega lista dodaja, da nam priča ta politična aktivnost, da so dnevi londonske begunske vlade šteti. Končno javlja moskovska Tass, da se je vršilo v južnoafriški zvezi množestveno zborovanje, na katerem so zahtevali udeleženci priznanje lublinskega odbora.

Ruski narodnostni svet

Berlin 23. dec. Odbor za osvoboditev ruskih narodov se je te dni sestel v Berlinu na sejo, na kateri je podal general Vlasov poročilo o stanju osvobodilnega pokreta ruskih narodov.

Na isti seji je sklenil odbor, da bo osnoval narodnostni svet, kateremu bodo pripadali zastopniki različnih narodov Rusije. Slednji bo v skladu z enakopravnostjo, napovedano v manifestu, fun-giral kot svetovalec za narodna vprašanja.

Bolgarija brez zdravil

Stockholm 23. 12. Sovjetska vlada je odbila bolgarsko prošnjo za dobavo zdravil. Sprito tega je nastala v Sofiji velika steska, ker vlada tamkaj že sedaj močno pomanjkanje zdravil. Posledice se bodo kmalu pokazale pri zdravstvenem stanju naroda. Doselej je dobivala Bolgarija zdravila iz Nemčije, kateri je izdajalska vlada poletni na moskovsko željo napovedala vojno. Preostale količine zdravil so pokupili židje ter jih akirali. Ker se je ponesrečil tudi poskus, da bi dobili zdravila od Angloamerikancev, bo Bolgarija nekaj časa tako rekoč popolnoma brez zdravil.

Božična številka Slovenskega domobranstva

Slike na prvih straneh, ki nam kažejo prizore iz zimskih bojev domobrancev, nas spominjajo, da bodo gotovo tudi letos mnogi domobranci v teh srečnih družinskih dneh budno na straži. Mnogo pa je tudi slik, ki nam kažejo, da domobranci kljub službi domovini tudi za letošnji božič niso pozabili lepih slovenskih božičnih navad. Zbirko lepih slik pa zaključuje umetniško izdelan lesorez Marijana Tršarja: Slovenska družina ob jaslicah. Sradišče vse številke pa sta božični voščili, ki sta tu slovenskim domobrancem poslala generalni inšpektor general Rupnik in ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Ti dve voščili naj bosta priča, kako bo tudi v letošnjem bo-

žiču ves slovenski narod se spominjal junaških domobrancev, ki bodo iz ljubezni do domovine preživeli božične praznike daleč od svojih družin na bramnih okopih pred komunizmom.

Za Socialno pomoč

Za Socialno pomoč so darovali: trgovina Ozvald-Pengov je darovala lir 300.— namesto cvetja na grob pok. g. Alojzija Meserko, svojega dolgoletnega poslovođe.

Občina Log je darovala 2000 lir namesto cvetja na grob pok. dekana in župnika na Brezovici g. Andreja Lavriča. Vsem darovalcem iskrena zahvala.

OSEBNE NOVICE

Poroča. Danes se bosta poročila gosp. Ogrin Tone, elektrotehnik z Vrhnike in gdč. Saks Katarina iz Šiške. Obilo sreče!

Izšla je prva januarska številka novega verskega lista

»RAST«

Velik obseg, pestre slike in zanimiva vsebina, ki skuša ustreči vsem, vse to bo novi list gotovo priljubilo. List se bo skušal še izboljšati in tako postati res pravi verski vzgojni list.

Novi list naročajte pri upravi »Rast.« Ljudska tiskarna

Božič 1944

Si Jezušček res spet prišel med nas — med ranjence, mrličke, tanke, bombe? In v krvi, ognju iščeš si zaslonbo, ko Ti povsod pripravljajo poraz?

Ne veš, da zdaj ni Tvojih gesel čas, da Tvoji spet bežijo v katakombe, da zdaj le črt, prevrta slavijo trombe in da si zlo nadeva svet obraz?

O stopi v métež naših vrst kot Kralj, zapoj v naš boj kot zmagovalni rog in v eno zberi svoje iz vseh dalj!

Poglej brezbožne trume krog in krog — Tvoj konec je njih cilj in ideal... Porazi jih, dokaži, da si Bog!

Vinko Zitnik.

Pristni božič

Spet gre leto k zatonu in sredi viharjih dni vojne, napolnjenih z upi in željami po lepši prihodnosti, obhajamo že četrto veliko skrivnost rojstva Gospodovega, tibi, radostni praznik sreče, božje Dobrote in Ljubezni. Skoraj smo se že porazgubili v posvetnih skrbih, v vsakdanjih težavah življenja, da nam je težko ubrati srečo v sveto spokojnost one daljne noči, ko se je sklonilo nebo k zemlji in je prišel na svet Knez miru. V pozabo nam prehaša otroško zaupanje in živa vera, s katero smo v nekdanih letih prihajali k jaslicam in smo se ponizno sklanjali pred Detetom božjim. V našem spominu je ostalo le topla občutje na čase nekdanih naših božičnih noči, ki smo jih praznovali v miru na svojih domovih.

Podoba je, da je božični praznik izgubil svojo nekdano lepoto in nam je postal samo poseben koledarski dan, le malo pomembnejši mejnik v nekdanih letih. Pristne toplote domačega ognjišča nam ni več dolgo ne poznajo več, ker so zgubili domove. Kje so nekdanih svetilni obredi po naših kmetijskih hišah, kje je otroško veselje ob postavljanju jaslice? Kje je dolga pot pod jasnim zvezdnatim nebom k farni cerkvi k polnočnici?

Zvonovi bodo molčali na sveto božično noč. Mrak leži nad našo zemljo, namesto blagodejne nebeske luči gore po njej krvavi plameni revolucije. Mnoge cerkve so razrušene, mnoge bodo prazne, brez božične mase in petja. Neštete družine bodo daleč od rodne krova praznovali sveto noč, mnoge se niti v izgnanstvu ne bodo mogle zbrati ob jaslicah. Tako bo, kot bi narod doživljal svoj veliki petek, kakor da ni več božiča za nas.

Toda božič ostane kljub vsemu trpljenju, ki leži nad našim narodom. Trpljenje nam mora biti le v pomoč, da se spet obrnemo od zunanjih stvari k bistvu, k pristnemu pojmovanju božiča. Saj sveta noč, ki jo imamo včasih v mislih, ni več pristna sveta noč.

Mi si predstavljamo, kadar govorimo o jaslicah, ličen hlevček pri Betlehemu, z mehko slamo postlan, snažen in kot nalašč pripravljen za rojstvo Gospodovega. Kot bi hlev, ki se je v njem rodil Kristus, ne bil podoben vsem drugim hlevom, kot da ne bi bil umazan, zatohel in tesen kakor je vsak hlev!

A saj mnogokrat niti na Betlehem ne mislimo. O domači izbi sanjamo, o božični idili nekdanih dni, mislimo le na mehko doneče božične pesmi, na skrivnostno lepo pot k polnočnici, na spokojno belino s snegom pokritih polj. In zdaj, ko vsega tega ni, se nam dozdeva, da tudi božiča ni.

Pristni božič, prva sveta noč, je bila daleč od udobja in same zunanje sreče. Bila je skromna, polna bede in trpljenja, zato pa neizmerno bogata milosti in pravega nadnaravnega veselja. Takrat se je rodil Kristus, da bi nas odrešil s svojim trpljenjem. Ne le s trpljenjem na križu, ampak tudi z bedo v jaslicah. Bil je izgnanec kakor so mnogi danes izgnanci. Zato je misel na Njegov prihod tolažilna za vsakogar, predvsem za tistega, ki ga je zadelo težko trpljenje današnjih dni.

Pristna božična slika, to je izgnana božja družina, novorojeno Deteto v jaslih, nadnaravna svetloba in petje angelov — Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem — in ponižna molitev preprostih pastirjev. Šele če bomo to sliko doumeli, bomo mogli zares prav obhajati božič in nam bo dana milost poglobitve v skrivnost božjega prihoda na svet.

Nikdar ni bila našemu narodu tako blizu prava podoba božične noči, kakor si jo lahko približamo v teh letih trpljenja. Nikdar nam ni mogla vreti tako iz srca molitev za mir, ki si ga tako želimo in ki ga moremo rojstvu Iskrus. Da bi ob Njegovem rojstvu iskreno mislili nanj vsi narodi in bi se pridružili angelski hvalnici — Slava Bogu na višavah! Ko bodo narodi to storili, se bo izpolnilo tudi voščilo angelov ob betlehemskem hlevu — mir ljudem na zemlji. Izpolnila se bo beseda psalmista: Potem se združita ljubezen in zvestoba, mir in pravičnost se poljubita.

TRIJE BOŽIČI

Ljudje so skozi vse življenje nekoliko otroci, pa bodi da so še na tako visokih mestih, ali še tako propadli, da so dobri ali hudobni. Pridejo dnevi, ko pozabijo na svojo čast, pridejo dnevi, ko njih moč omahne, ko bi se radi na-lonili, kakor so se nekoč na mater; ko bi se radi razjokali, kot so se včasih kot otroci. In kar je v človeku najbolj otroškega, to je tudi najboljše v njem. Božič pa je praznik otroka v človeku.

Prvi božič...

Janko se je neznansko veselil božiča. Zunaj je bil zapadel debel sneg, in kadar je stopil proti šoli, je bel sneg škripal pod čevlji. To je bilo zares pravo in resnično božično vreme in za sveti večer si je želel še več snega, takega v debelih kosmičih, ki se nekaj časa obdržijo na nosu.

S svoje sobe je videl gozd na obronkih visokega severnega pogorja. Odondod si Jezušček prinese božično drevesce z lučkami vred, si je mislil. Ko se je povsem stemnilo, je pritisnil nos na šipe, da bi nemara le videl Božička, kako bo iz nebes stopil v gozd po dreve. A že ga je poklical zvonček v sobo in ves srečen je stekel tja in obstal pred rdečo lučko. In ko je slednjič zagledal lepa darila, ni vedel, česa bi se bolj veselil — in spet in spet se je zazrl v dreve in jaslice, odkoder je zavela vprav nebeska toplota.

Ponoči se mu je sanjalo o angelcu, ki je bil nebesko lep in prijazen, in ki je priletel skozi okno in prinesel dreve v sobo. Drug dan je povedal svoje sanje prijatelju. »Ah,« je dejal prijatelj, kako si neumen! Saj sem videl kako je drevec vaša Roza nesla v hišo!

Janko se je zastrmel v tovariša, rekoč:

»Lazeš! Tega dreveca ni Roza prinesla!

Tedaj sta si s prijateljem skočila v lase in se pošteno zbunkala. Janko si je obrisal solze in povedal Rozi, kar se mu je tovariš nalagal.

»Kar pustil! Prav nič ni videl!

Tedaj je mali Janko spet odšel k svojemu drevcu in ga je začel božati. Vendar — čudno — nič več se mu ni zdelo tako lepo kot včeraj... Pa se je kmalu potolažil, ko je ugriznil v slaščico, ki mu je prav pred nosom visela z dreveca navzdol.

Drugi božič

Minilo je četrto stoletje in nekdani mali Janko je bil kot stotnik svojega polka na zasneženih, peščenih samotnih vzhodnega bojišča. Sovražnik je bil pred njim za pol razdalje puškinega strela. Po več dni ga ni bilo videti. A čim se je ondi prikazala le glava, je že prifrčala krogla.

Na širnem nebesu ravnega sveta so se začele svetlikati zvezde. V tem hudem mrazu so bile še enkrat bolj svetle. Stotnik si je napolnil žep s cigaretami, ki si jih je bil prihranil za ta večer, in je vzel še majhen zavoj s seboj. Potem je stopal po peščenih jarkih k skroviščem svojega polka. Obiskal je sleherni četo in povsod je gorelo na bormem drevcu nekaj svečk. Krog njega je sedelo njegovo moštvo; pridni, preizkušeni vojaki so bili, ki so prav tako kot on imeli že več let vojne na raznih bojiščih za seboj. Povsod je spregovoril po nekaj besed o pomenu svetega večera, o vsiljeni vojni, o vztrajanju v borbi za tiste, ki so zdaj v domovini

mislili nanje. V tišino, ki je nastala ob njegovih besedah, se je vtihotapljalo škrebljenje neštevilnih mišk, ki so se njih male nožice vdirale v vrečevino peščenih vreč, katere so tvorile strop skrovišča. Vroč čaj s sladkorjem in rumom in stotnikove cigarete so spremenile vsakdanjost v praznik teh, tako malo razvajenih vojakov. Prijazni pogledi so sledili poveljniku, ki ga je moštvo navzlic vsemu spoštovanju sprilo njegove trde vojaške narave nazivalo »naš Janko«.

»Kdo je na straži?« je vprašal stotnik. Službo izvajajoči narednik je povedal imena mož, ki so obhajali svoj sveti večer zunaj ob sovražniku.

»Stari Grebenc?«

Narednik je začutil rahlo očitanje, zato je dodal: »Sam se je ponudil.«

Stotnik je odklonil spremstvo in je poiskal stražo za stražo. S slehernim je spregovoril po nekaj besed o njegovih svojcih, poznal je bolečino in skrb vsakega vojaka svojega polka. In stražnika je bolj obdaroval kot vse druge.

Slednjič je prispel do Grebenčevega mesta.

Bilo je prazno.

Stotnik se je silno začudil, saj je bil Grebenc sicer resen, marljiv vojak, ki se je mogel zmeraj zanesti nanj. Castnik se je povzpela na vrh iz jarka in se razgledoval.

Luna je bila vžla kot velika, blesteča se plošča. V mesečini je stotnik zagledal postavo brez kritja deset korakov od stražarjevega mesta sedeti na tleh, s pripravljeno puško v naročju.

»Grebenc!«

»Na povelje, gospod... stotnik.«

Glas je bil ves preplašen.

»Kaj vam pride na mar, da zapustite svoj prostor? Takoj nazaj!«

Vojak je vstal.

»Lez!« je zavpil stotnik.

»Grebenc se je vrge na tla,« »Gospod stotnik, pokorno javljam, da nocoj Moskovičani ne streljajo.«

Tedajci, ko je skočil v jarek, se je razlegel strel in kar ploha peska, kamenja in ledenih koscev se je vsulo na skrovišče.

»Ne streljajo,« je rezko dejal stotnik. »Zakaj ste bili odšli ven?«

»Slabo vidim, pa celo skozi strelsko lino, pa sem ven zlezal.«

»Grebenc — lažete!«

»Gospod stotnik, menda vendar ne mislite...« Ogorčenje je zvenelo iz njegovih besed, »da bi bil hotel tja čez?«

Več sekund, kar četrto minute ni bilo nobenega odgovora.

»Moj Bog!« je Grebenc obupno vzkliznil.

»Nikakor, kaj takega si ne mislim od nikogar iz moje stotnije, še najmanj pa od vojaka, ki sem ga predlagal za — srebrno kolajno.«

»Gospod stotnik!« je skoraj vedro vzkliznil Grebenc.

»Zdaj pa na dan z resnico! Od doma ste dobili pošto, da je vaša žena zbolela in morajo sosedje skrbeti za vaše štiri otroke. Ali je tako?«

»Tako je, gospod stotnik.«

»Pa ste obupali in si zaželeli smrti?«

Grebenc je povesil glavo.

»Kaj takega pa res ne bi bil pričakoval od vas. In za to ste si izbrali vprav nocojšnjo noč! Saj vendar veste, kaj ta noč pomeni?«

»Vem, gospod stotnik.«

»Veste? Pa obupate že zaradi neprijetne novice? — Koliko let pa ima vaš najstarejši?«

»Sest.«

»In najmlajši?«

»Leto bo.« Glas mu je bil ves str.

»Kdaj ste bili zadnjikrat na dopustu?«

»Ga nisem še nikoli dobil.«

»Torej niti še ne poznate svojega otroka?«

»Ne poznam ga, gospod stotnik.«

Castnik se je odkaljal. Čez čas je spregovoril:

»Saj veste, kaj sledi, če kdo sam od sebe zapusti svoje mesto na straži?«

»Vojno sodišče, gospod stotnik.«

»Dajte mi puško!«

Poveljnik stotnije je stopil na mesto stražarja in je položil puško predse.

»Vi se pa usedite zraven mene.«

Vojak se je pokoril povelju. Povešal je glavo, a čez čas je planil kvišku.

»Gospod stotnik, lepo prosim, saj vendar ne boste ves čas, do enajstih, namesto mene na straži?«

(Nič odgovora.)

Slednjič, pet minut pred enajsto — Grebencu se je zdelo cela večnost — je stotnik začel govoriti:

»Tamle je črna lisa. Mislim, da se premika. — Človek bi se spozabil in šel kar gledat. Seveda, vesten stražnik mora imeti odprte oči, sicer se lahko še kak napad izcimi iz tega. Bom pogledal skozi daljnogled.« In ko je ves prostor pred seboj naglo pregledal, je dodal: »No, nič ne bo. Toda brez daljnogleda ni mogel Grebenc tega spoznati. Ali ne, Grebenc?« In se je nasmehnil, da je Grebenc videl v mesečini bele zobe svojega stotnika.

Ko je prišla druga straža nadomestovat, je stotnik ukazal Grebencu, naj gre z njim. Skozi pesek in sneg sta stopala proti malemu skrovišču poveljnika, spredaj je šel stotnik, pešec pa za njim.

»Kar noter, Grebenc! Ali pa čakajte, saj noter niti ne moreš stati pokonci, kot se spodobi staremu vojaku. Mesečina je pa tudi bolj svetla kot luč sveče. In nebeska luč je lepša ko pozemka. Ali bi radi videli ženo in otroke?«

»Oh — Na povelje, gospod stotnik.«

»In lepo bi bilo, če bi vam bingljala srebrna kolajna na prsih, ali ne?«

»Lepo, lepo bi bilo, ampak...«

»No, nemara se bo dalo storiti.«

Stotnik je vzel majhen zavojček iz naprsnega žepa in je razvil kolajno iz papirja, ki se je v mesečini nalahno zalesketala. Z iglo jo je Grebencu pripel na prsi. »Do jutri jo lepo v redu pritrdite, nato pa — hajdi na dopust, gospod polkovnik bo že dal dovoljenje! Tako, Grebenc, zdaj pa mi dajte

»Mir ljudem na zemlji.«

»Mir ljudem na zemlji,« so peli angeli ob Jezusovem rojstvu. Tiha, zvezdna noč je bila ena sama čudovita podoba miru, ki ga je hotelo prinesiti Božje Deteto na zemljo. Knez miru hoče, da bi vladal mir v srcih ljudi, mir v družinah in v državah.

Mnogi so zavračali besedo o miru, niso hoteli živeti v miru z Bogom in s svojim bližnjim. Niso spoznali, kakšna vrednota je pravi in pošten mir. Sele ko je vojska pokazala, kaj vse smo z mirom izgubili, je marsikdo spoznal, da je tudi sam krivec vojske. Netil je sovraštvo v svojem okolju in spodkopaval temelje pravičnega miru — božje zapovedi. Krivil je božjo postavo in drugi so ga posnemali. Vsak dan je rastle število onih, ki se niso brigali za božjo besedo in nato je nastala vojna.

Zvestoba ni pomenila nič, pravica nič — ker niso priznavali Boga. Samo Bog je temelj zvestobe in pravičnosti. Brez Boga ni ljubezni, je le sovraštvo. Bog je ljubezen in kdor ostane v njem, ljubi, kdor zavrže Boga, začne sovražiti. Sovraštvo rodi prepire, prepire v malem in vojne med narodi.

Vrniti se je treba k Bogu, potem bo prišel tudi mir. Lahko se sicer vrne začasen mir, a ta bo le mir pred viharjem. Tako je bilo po prejšnji svetovni vojni. Mir ni bil zgrajen na božjih postavah ljubezni in pravičnosti, zato se je zrušil ob prvem sunku viharja. Brez Boga so sklepali,

priselagali so na svojo častno besedo. Toda, kaj pa je častna beseda, kako bi me mogla, ona vezati, da ostanem zvest, če ni Boga? Priselagali so na človečanske pravice, pa so pozabili, da je Bog vir človekove pravice.

Božična skrivnost nas uči modrosti. Pastirji so prišli k Jezusu, pa so prišli tudi kralji. Poklonili so se pred knezom miru in ga priznali za svojega Boga. Prejeli so razsvetljenje in milost, skrivnostni opomin sredi noči: »Vrnite se domov po drugi poti.« Nauk za kralje in oblastnike narodov. Priti morajo k božjemu Detetu. Priznati ga morajo za Kralja in Gospoda. Njegovo postavo morajo sprejeti in po njegovih postavah sklepati o pravičnem miru. Samo Bog jih more razsvetliti, da bodo spoznali, kaj je narodom v korist. Prevelika je zmeda in ogromne so ruševine, človeški razum tu ne more uspeti brez božjega razsvetljenja.

Preteklost nas obtožuje. Narodi niso prav živeli. Zdaj morajo hoditi po drugi poti. Če hočejo, da bodo državniki privedli narode v nov dan, morajo nastopiti drugo pot, pot pravičnosti in ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.

Pojdimo še mi za betlehemsko zvezdo k božjemu Detetu in prosimo ga za kralje in oblastnike, da bodo sklenili pravičen in trajen mir. Prosimo ta teden božje Deteto, naj nam vsem da tisti mir, ki svet po njem hrepeni, a ga ne more dati.

Božič brezdomcev

(Za Zimsko pomoč)

Moj Bog, ali veš, kako nam na sveti večer je brezdomcem... V megli prihajaš in v mraku pred vrati kjer je še dano Božiča čakati, — ob cestah goré ti zastrite luči.

V njih tihi plameni, spokojno gore-nje, — za okni in vrati božično veselje, — kako majhne in skromne so vse tvoje želje, — vendar za tebe Božiča več ni.

Z burjo in snegom se misli podijo, — ulice, ceste so, hiše, razpotja, — ti pa otrok si temé in trenotja in lučke prižgati ti nobenega ni.

Lahko trepetežjo žarki čez ceste, — zastrite luči so, zastirto življenje, — mrtvo srce je, — molči hrpenenje, — brezdomce, brezpotnik greš v težko polnoč.

Marija Pučko.

roko. — Za koga smo tu na bojiščih: za svoje družine — ali ne?«

»Gospod stotnik, jaz bom kar ostal, saj si tega res nisem zaslužil.« Stisnil je roko svojemu poveljniku in jo je pozabil izpustiti.

»Marš v peščeno luknjo in spat!«

Poslednji

Stotnik je postal utrjen človek. Že daleč za njim so bila vojna leta. Bridke so bile preizkušnje, ki jih je bil prestal. Izgubil je zaupanje v človeštvo. Dasi je v obilni meri izpolnil vse svoje dolžnosti sprito človeštva, pa je žel samo nehvaležnost. Samo njegova družina mu je še ostala.

Spet se je bližal božič. Po stari navadi je prižgal svečke na debatem drevcu. Nato je vzel srebrni zvonček in je pozvonil. To je bil isti zvonček, ki je nekoč z njim pozvanjal njegov oče. A kje je bila vsa tista blaženost, ki je nekoč živela v duši malega Janka!

Tedajci so se odprla vrata in vsa praznja je vstopila njegova družina v nerazsvetljeno sobo, kjer se je z dreveca in jaslice širila tako prijetna toplota, z dreveca, ki mu ga je bil nekoč sam angel prinesel...

Pogledal je v obraz svojega najmlajšega vnuka, ki je v naročju svoje mlade matere stopil prvi v sobo. Tedaj so se zazrcalile v čistih, nedolžnih otrokovih očeh vse te številne svečke. In neko začudenje in radovanje je prešinilo ves mali obrazček, kar je moglo priti le od tod, od koder je bilo pred davnim, davnim časom malemu Janku prineseno božično dreve.

(E. v. Hiltel.)

Mir ljudem na zemlji

»Mir ljudem na zemlji,« so peli angeli ob Jezusovem rojstvu. Tiha, zvezdna noč je bila ena sama čudovita podoba miru, ki ga je hotelo prinesiti Božje Deteto na zemljo. Knez miru hoče, da bi vladal mir v srcih ljudi, mir v družinah in v državah.

Mnogi so zavračali besedo o mi-

ru, niso hoteli živeti v miru z Bogom in s svojim bližnjim. Niso spoznali, kakšna vrednota je pravi in pošten mir. Sele ko je vojska pokazala, kaj vse smo z mirom izgubili, je marsikdo spoznal, da je tudi sam krivec vojske. Netil je sovraštvo v svojem okolju in spodkopaval temelje pravičnega miru — božje zapovedi. Krivil je božjo postavo in drugi so ga posnemali. Vsak dan je rastle število onih, ki se niso brigali za božjo besedo in nato je nastala vojna.

Zvestoba ni pomenila nič, pravica nič — ker niso priznavali Boga. Samo Bog je temelj zvestobe in pravičnosti. Brez Boga ni ljubezni, je le sovraštvo. Bog je ljubezen in kdor ostane v njem, ljubi, kdor zavrže Boga, začne sovražiti. Sovraštvo rodi prepire, prepire v malem in vojne med narodi.

Vrniti se je treba k Bogu, potem bo prišel tudi mir. Lahko se sicer vrne začasen mir, a ta bo le mir pred viharjem. Tako je bilo po prejšnji svetovni vojni. Mir ni bil zgrajen na božjih postavah ljubezni in pravičnosti, zato se je zrušil ob prvem sunku viharja. Brez Boga so sklepali,

priselagali so na svojo častno besedo. Toda, kaj pa je častna beseda, kako bi me mogla, ona vezati, da ostanem zvest, če ni Boga? Priselagali so na človečanske pravice, pa so pozabili, da je Bog vir človekove pravice.

Božična skrivnost nas uči modrosti. Pastirji so prišli k Jezusu, pa so prišli tudi kralji. Poklonili so se pred knezom miru in ga priznali za svojega Boga. Prejeli so razsvetljenje in milost, skrivnostni opomin sredi noči: »Vrnite se domov po drugi poti.« Nauk za kralje in oblastnike narodov. Priti morajo k božjemu Detetu. Priznati ga morajo za Kralja in Gospoda. Njegovo postavo morajo sprejeti in po njegovih postavah sklepati o pravičnem miru. Samo Bog jih more razsvetliti, da bodo spoznali, kaj je narodom v korist. Prevelika je zmeda in ogromne so ruševine, človeški razum tu ne more uspeti brez božjega razsvetljenja.

Preteklost nas obtožuje. Narodi niso prav živeli. Zdaj morajo hoditi po drugi poti. Če hočejo, da bodo državniki privedli narode v nov dan, morajo nastopiti drugo pot, pot pravičnosti in ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.

Pojdimo še mi za betlehemsko zvezdo k božjemu Detetu in prosimo ga za kralje in oblastnike, da bodo sklenili pravičen in trajen mir. Prosimo ta teden božje Deteto, naj nam vsem da tisti mir, ki svet po njem hrepeni, a ga ne more dati.

Sveti večer nekdanj in sedaj

Peterka Odon.

Noč je pala na zemljo, sveti mir obdal je vas. Luna kaže svoj obraz, zvezde glorio pojo.

Hiša vsaka svet je hram, sveta misel k nebu plava, mati dete pozibava, vonj kadila polni hram.

Tam pred jaslicami zbrani svete pesmi zapoje, vsem pri srcu je topló, sveti sreči so predani.

Glas zvona se pozibava kakor mehka krila ptic, radostno pojočih lic vse prepeva Bogu: Slava!

Noč je pala na zemljo, težka kakor teža dneva. Beda žalostno prepeva, nam pri srcu je hudo.

Kje je koča rodna, mirna, kje je tisti sreče kraj? Še se vrnem kdaj nazaj, še bo srečna duša verna?

Kje so tisti srečni časi: vsi pred jaslicami zbrani? Zdaj smo reveži pregnani, daleč smo od rodne vasi.

Glas zvona čez mesto plava: o, kako je tuj ta glas! Mrtva je domača vas, Smrt nad njo se pozibava...

Kaj je novega pri naših sosedih?

S Koroškega

Poziv mladini se glasi članek v »Kärntner Zeitung«, ki pravi kako se zdaj mladina vsepovsod uveljavlja kot braniteljica domovine, kako sodeluje v njenem prospehu, ko nabira gobe, star papir, star material, sploh, kosti itd. Poziva pa mladino predvsem, naj reši sadno dreve! Da naj pozimi odstrani vse z dreveja, kar ne spada nanj. Naj ostrga debla, očisti veje mrčesovih zarodkov, naj ostrga debla, da ne bodo lišaji na njih, naj obda debla z lepilnimi pasovi, naj rane na deblih obloži z drvenim voskom ali katranom, naj izreže rakaste poškodbe, naj z apnom namaže debla v februarju, naj v marcu da v krošnje sadnega drevja posode z osladkanim pivom, kamor se bodo lovile ose. Naj dalje v marcu potrese apno po tleh pod češnjami in slivami in naj vsa tisto prst prekoplje, da potem razni mrčes ne more več izlesti iz zemlje in oškodovati dreveja. Naj v maju obloži debla z lepenco ali vretčino, ki jo v septembru odvajamo proč. Naj redno uničuje gnezdišča gosov. Naj budno pazi na beli puh listne ušice, kar je treba ko poškopiti s petrolejem ali sadnim karbolinjem. In kadar se bodo, dostavlja list, jeseni veje šibile pod težo zdravega sadja, tedaj se bo vprav mladina lahko zavedala, da je to sad njenega truda in dela za domovino.

Novo planinsko društvo, Bosanski dijakci z dunajske univerze in z drugih univerz so ustanovili kot podružnico Nemškega planinskega društva, novo planinsko društvo z imenom »Bosna«. To društvo bo spomladi po-

stavilo svojo planinsko kočjo na Gurlitzenalpe pri Wolfsbergu na Koroškem.

Na južnem bojišču je padel deseterik Anton Janšič iz Podkranjskega pri Podkloštru.

Z Gorenjskega

V svetokriškem okraju na Gorenjskem so se v oktobru t. l. rodili: Bruno Teran iz Sebenj; Justina Boncel iz Spodnjih Dupelj; Edvard Skubic iz Zgoranj Dupelj; Danijela Vetrnik iz Zaloge; Antonija Hribcnik iz Sp. Tenetiš; Karel Likar iz Golnika; Ivan Benedičič iz Zg. Tenetiš; Zofija Vrščaj iz Sp. Dupelj; Jože Kožnek s Pristave; Franciška Grašič s Sp. Dupelj; Valentin Marinček iz Sp. Dupelj; Friderik Zamolnik iz Golnika in Franc Sepič iz Kamnika — Umrli pa so v tem okraju: Edvard Skubic iz Zg. Dupelj; Jože Janc iz Zg. Dupelj in Miha Zupan iz Povelj.

S Spodnje Štajerskega

Konzervne škatle za zakol doma. Izšla je naredba, ki po njej predvsem dobijo dovoljenje za zakol doma le tiste osebe, ki oddajo konzervne škatle s pokrovi vred. Ta odredba velja do 31. marca 1945. (»Tagespost«, 13. 12. 1944.)

70 letnica v Cmurku. Te dni je v Cmurku obhajal 70 letnico ravnatelj Fr. Rausch. Slavljenec se je v mladih letih bavil z glasbo in je kot član raznih orkestrom prepotoval mnogo evropskih dežel. Med svetovno vojno je bil v Rusiji interniran.

Zapora strešne lepenke in surovin zanjo

Strešna lepenka ter vse surovine, ki so potrebne za njeno izdelavo (surova lepenka, katran, bitumen itd.) kakor tudi vsi stranski produkti pri izdelovanju katrana (antracenoovo olje, karbolinje itd.) se stavlja pod zaporo na razpolago šefu pokrajinske uprave.

Trgovci z označenim blagom, kakor tudi mestna plinarna, morajo prijaviti točno stanje zaloga vsega tega materiala šefu pokrajinske uprave, oddelku VIII, do vključno torka, 2. januarja 1945, in sicer v treh izvodih (1 v nemščini, 2 v slovenščini). Kolikor še niso dolžni voditi trgovske knjige, morajo vsako spremembo v zalogi blaga vpisovati v knjigo o prejemu in oddaji blaga, ki mora biti vsak čas na vpogled državnim kontrolnim organom.

Od dneva veljavnosti te odredbe, se smejo gori omenjeni izdelki in surovine prodajati samo na nakaznico Združenja industrije in obrtnikov, ki sestavi razdelilni nabir za razdeljevanje tega materiala in ga predloži v odobritev šefu pokrajinske uprave, oddelku VIII.

Opustitev ali zakasnitev prijave zaloga, oddaja blaga brez nakaznice, opustitev ali napačno vpisovanje blagovnega prometa v knjigo o prejemu in oddaji blaga, se kaznuje, v kolikor ni kaznivo po naredbi Vrhovnega komisarja o zaščiti gospodarstva z dne 30. decembra 1943. Službeni list št. 17-5, 1944.

Gdč. J. Wessnerjevi v spomin

Niste bili le vzorna, neumorna učiteljica, vzgojiteljica in najboljša zvesta tovarišica, bili ste mnogo več. Bili ste svetlovalka, tolažnica, dobrotelja vsakomur, ki se je zatekel k vam, ali za katerega je izvedelo vaše zlato srce.

Sam vsevedni Bog ve, kolikim nepoznam siromakom ste otirali solze.

Nepozabno, blagoslova polno pa je bilo vaše delo v Priekliji. Kot mlada, idealna učiteljica ste prišli v prelepo, zeleno, sončno Prieklijo. Tam ste službovali nad 40 let, najprej nekaj let pri Sv. Miklavžu, nato pa vsa dolgo dobo v Ljutomeru. Z vso svojo čutečo dušo ste obljeli našo prieko mladino, zaljubili ste Prieko in njegovo zemljo. Tam ste nad 40 let vzgajali vedre, rdečelične priške malčke, ki ste jim z mojestro spretnostjo in materinsko ljubeznijo bistrili um in odpirali pot v življenje. Kolikim, danes uglednim možem, ste usmerili življenjsko pot z navetji in dejanjem! Pozeje, ko ste se preselili v Ljubljano, da uživate zasluženi pokoj, nas niste pozabili. Vaš prijazni, gostoljubni dom je vedno toplo objel vsakega Priška do vašega zadnjega dne, ko Vas je Gospod po kratki, a hudi bolezni poklical v boljše življenje.

On, ki vam je dal tako ljubezni polno srce, naj vam podeli, da se bo Vaša ljubezen izlila v božjo, večno ljubezen!

ZOBNA KREMA
VAN KAIT

KINO »MATIC«

Nedelja:
Detektivska zgodba iz drugega četveronočja
»NJEVO NAJBOLJŠI PRIJATEL«
Harry Piel s svojim čudovitim kosmatincem

Ponedeljek, torek in dalje:
Pikantna zakonska komedija
»KONCERT«
Harry Liedtke, Käthe Haack, Gustav Fröhlich

Predstave: v nedeljo, ponedeljek in torek ob 14, 16 in 18!

KINO »SLOGA«

Danes zadnjikrat:
»SKRIVNOSTNA HISA«
s najboljšim francoskim karakternim igralcem RAIMU-jem.

Za božične praznike:
Krasen film iz dijaških let — njih zabave in skušnjave
»MLADA SRCA«
Harald Holtberg, Ingrid Lutz, Liska Malbran

Predstave ob 14, 16 in 18!

KINO »UNION«

Danes v nedeljo premiera
moderne zakonske anekdote
»TEBI NA LJUBO«
Winnie Markus in Hans Holt

Predstave danes in v praznikih ob 14, 16 in 18!

KINO »KODELJEVO«

Telefon 21-91

Za božič in štednovo
slajna zabavna komedija
»TAKSNA MI UGAJAS«
Gusti Huber, Wolf Albach Retty

Predstave ob 14, 16 in 18!
Na sveti večer ni predstavi!

Raznašalko

za okraj Ježica
sprejemmo.
Uprava »Slovenca«

Božična križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17				18	19			20			21	22			
23			24		25	26		27	28		29	30	31		
32		33			34	35					36		37	38	
39	40				41						42		43		
44			45	46			47	48		49	50		51	52	
53		54				55	56	57		58	59			60	
61		62	63		64					65	66		67		
68			69	70			71	72		73	74		75		
76						77		78		79	80				
	81		82	83				84	85	86			87		88
89		90		91	92		93			94		95	96		97
98			99		100	101					102		103		
104				105		106	107				108		109		
110			111					112	113				114	115	
116		117			118		119			120	121		122	123	
124	125			126			127	128		129		130	131		132
133			134						135						136

Vodoravno: 1. angelski spev Detetu Jezusu, 17. del njive (množ.), 19. božja čednost, 20. nemška reka, 22. zimsko prevozno sredstvo, 23. števec, 24. oblika pom. glagola, 26. šolska ocena, 28. tuja črka, 29. domača žival, 31. čarovnik, 32. dalmatinski medmet, 33. nebesno telo, 35. naslov Zupančičeve pesnitve, 36. prvi papež, 38. kratice iz lekarne, 39. naravoslovje (tujka), 41. priimek velikega slov. pesnika, 42. reka v Siciliji, 44. kos sukanca, 45. romunsko mesto, 48. kratice za moško ime, 50. vremenski pojav, 52. kurir, 53. kratice za blaženi, 54. ovijalka, 55. kos lesa, 59. med, 60. kazalni zaimek, 61. konica, 63. predlog, 64. nasebina (tujka), 66. latinski veznik, 67. gib z roko, 68. del človeškega organizma, 70. naslov dela Jalenove trilogije, 72. kemični znak za kovinski element, 74. član izumrlega naroda, 75. oblika oseb-

nega zaimka, 76. predhodnik Italijana, 77. jeza, 78. vprašalni zaimek, 80. krajevni prislov, 83. podlaga nemške valute, 84. romanski spolnik, 86. glasbilo (množ.), 89. zapreka, 92. naslov Meroz-kovskijeve biografije, 93. kuhinjska posoda, 98. veznik, 99. doba (tujka), 101. svetopisemsko mesto, 102. afriška reka, 103. grška boginja, 104. rižovo žganje, 105. osebni zaimek, 107. molčeče, 108. domač okraeni ptič, 109. planinska ptica, 110. trobilo, 111. ljubitelj (tujka), 113. rjav konj, 115. ni ugašeni in ne gori, 116. vas pri Ljubljani, 117. arabsko oblačilo, 118. osebni zaimek, 119. čebelji skupek (množ.), 120. kazalni zaimek, 121. planina v Srbiji, 123. vrh v Julijskih Alpah, 124. okrajšano moško ime, 126. prosvetna ustanova, 128. njega, 129. Vombegarjevo dramsko delo, 131. etanovanjska stavba, 133. ženski glas, 134. mesto ob Tigrisu, 135.

RESITEV KRIZANKE ŠT. 167

Vodoravno: 2. Janez Gregorin, 14. os, 16. Kanal, 18. poraz, 19. me, 20. ris, 22. del, 23. ura, 25. rak, 26. žir, 27. Bata, 29. Jonatan, 30. Peru, 31. A. M. (Anton Medved), 32. proga, 33. Atila, 38. at, 39. krona, 40. era, 42. egoni, 43. Ge, 45. Ema, 46. Anapa, 48. oha, 49. ri, 50. ozka, 51. Arabija, 53. etan, 54. ral, 55. sh, 56. kes, 57. dro, 59. Oka, 60. ovaclja, 61. časomer.

Navpično: 1. borba z goro, 3. Ak, 4. nad, 5. Enej, 6. zaloga, 7. gl., 8. ep, 9. gorato, 10. Oran, 11. rak, 12. iz, 13. perutinar, 15. Siam, 17. kra, 19. mira, 21. st., 23. Una, 24. ata, 26. že, 28. aroma, 30. plohe, 32. prekla, 33. ona, 34. Arabec, 36. igo, 37. anatom, 40. enak, 41. Apis, 44. Ezav, 46. Arij, 47. ajda, 49. rake, 51. Ali, 52. Ars, 55. Se, 58. oo.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

zadruga z neomejenim jamstvom
v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva c. 6
nasproti hotela Union

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih
na ugodneje obrestuje, daje posojila na
vkn. izbo in proti poročstvu.

resnico. Da bi grofica de Chirolin bila Julitina sestra?

»Ne vem. Saj vem tako malo o njeni preteklosti. Bila je spremljevalka vojvodinje Orlihon, ko sem jo spoznal na Siciliji. Poročil sem se z njo zgolj zaradi nje same, ker me je očarala s svojo lepoto. Ni imela niti staršev, niti doma... Prav ničesar ne vem o njeni preteklosti... pa tudi nisem pozvedoval o njej.«

»Bila je gotovo čisto drugačna kot tvoja prva žena?«

»Da, čisto drugačna. Ko sem se poročil z Marijo Golfi, sem bil tudi jaz čisto drugačen, skromen knjigovodja pri njenem očetu. Kar sem postal, se moram zahvaliti njej. Bila je kot svetnica... mnogo predobra zame, mnogo predobra... Marija je bila stara pet let, ko je umrla njena mati. Dolgo nisem več mislil na to, da bi se poročil. Ko je Julita prišla v mojo hišo, je bila Marija stara že štirinajst let. Kako dobro sta se razumeli! Saj si videl na lastne oči...«

Mannel je prikimal.

»Bili so lepi časi, je žalostno dejal.« Z Ahilom Kadezinskijem je prišlo preklestvo v hišo. On nam je bil vsem v nesrečo.

Sigmar je zamišljeno gledal pred se. Nato pa je zaprl oči, kot da bi jih hotel odvrniti od mučnih slik.

»Preklestvo...« je dejal in zdelo se je, da so njegove misli zelo daleč.

Nenadoma pa je vprašal nečaka:

»Kaj misliš, Mannel? Ali se more uresničiti preklestvo kakega človeka? Mislim namreč, če se mora izpolniti zlo, ki nam ga drugi želijo?«

Mannel je strica začuden pogledal. Kako je mogel priti trezni trgovec na tako čudne misli...?

Zdelo se je, da je Sigmar uganil nečakove misli, nato je dodal z grenkim nasmehom:

»Čudiš se, ker se ukvarjam s takimi stvarmi. A vedi, da nam nič ni prizaneženo... Lahko delamo silo svoji duši, s tem da jo tajimo in priznavamo samo materijo. A to se maščuje. Pridejo ure, ko moramo spoznati, da se obračun našega življenja ne uje... A da se vrnem na prejšnje vprašanje: Ali veruješ v moč prekletstva?«

»Ne verjamem, da bi ljudje imeli nadnaravno moč, še najmanj v take namene. Če se prekletstvo zares uresniči, tedaj moramo iskati vzroke v nas samih. Vedno žanjemo to, kar smo sejali. Ne verujem v usodo od zunaj. Vse je zvezano in odvisno, le da mi, kratkovidni ljudje, tega ne spoznamo.«

Sigmar ga je zamišljeno poslušal.

V njegov pogled se je prikradel trpeč izraz, kakor da bi ga nečakove prepričevalne besede bolele.

K. Struppe: ČERNI VBIJ

Medtem je dobil sporočilo, da je Kadezinski odpotoval v Južno Ameriko in da so ga nekoga dne našli mrtev v Buenos Airesu. Po videzu so dede je obubožal, medtem ko se je v začetku kretal v imovitejših krogih. Njegova mati živi na Poljskem na srednje velikem posestvu. O Mariji Sigmar pa ni nikakega sledu.

Izvedel je tudi, da je že omenjena gospa v belem avtomobilu bila grofica Jela de Chirolin, ki je preživela nekaj tednov v Mentonu z bolnim bratom. Zdaj sta oba odpotovala v Švico. Grofica je vzbudila v igralnicah v Monte Carlu veliko pozornost zaradi svoje lepote in zaradi naravnost praviljene sreče pri igri. Skoraj vsaki dan se je pojavila tam in odnesla velikanske vsote denarja.

Mannel je zvedel še več postranskih stvari. Tako na primer, da je bolni grofičin brat sedel po cele dneve v parku in hrepenel gledal na morje. Večkrat je bila pri njem odlična stara

gospa s krasno hčerko. Nežna plavalas Mirjam Pherhalten je le prerada gledala v bolnikove temne oči in se nikdar ni naveličala delati mu družbo. Mati in hči sta bili silno žalostni, ko sta brat in sestra kar nenadoma odpotovala. Toda grof Anicec de Chirolin je moral po nasvetu zdravnikov nemudoma zamenjati zrak na Rivier z miorom v Davosu...

Mannel je predlagal stricu, naj ostane v Beaulieuju s sestro Renato in dolgoletnim služabnikom Antonom ter naj si opomore v tej prekrasni okolici. On pa bo za nekaj časa odpotoval.

»Poskusite vendar priti v stik z dr. Slyjem,« mu je dejala sestra Renata. »Če je v vašem primeru mogoče kaj doseči s pojasnitvijo, tedaj je ta mož kakor nalašč za to. Kje je zdaj sicer ne vem, a lahko zveš to iz Pariza, kjer sem ga preteklo leto spoznala — ob nekem umirajočem človeku... Se še spominjate umora mlade grofice Planker. Njen zaročenec, ki so ga

mnohi obdolžili umora, je kmalu potem naredil samomor. S tem je zadeva še bolj zagonetna. Dr. Sly se je zavzel za ta primer in dognal, da se je grofica sama ustrelila, ker je odkrila, da je bil njen zaročenec mednarodni ponarejevalec denarja v velikem slogu...«

Sigmar se je vznemiril ob sestri-nem pripovedovanju. Pozneje je rekel nečaku: »Mannel, nikomur ne pripoveduj o tej tajnosti. Kar hočem vedeti, da se umirim, lahko tudi sam opraviš. Vedeti hočem samo to, kdo je bila tista gospa v belem avtomobilu...«

»Saj to že veš. Grofica Jela de Chirolin iz Pariza!«

»To ne pove mnogo. To je le prazno ime, ki morda niti ni pristno. Kje je živela zadnja leta? Ali je morda Julitina sestra...?«

»Vse to lažje dosežem, če se obrnem na pristojne organe. Čemu ne? Se mar bojiš zaradi Marije?«

Tedaj je dejal Aleksander Sigmar temno predse:

»Trpljenje brez konca!«

»Ne, ne brez konca! Marija je bila brez dvoma duševno bolna in je izvršila strašno delo dejanje v bolezenskem stanju. Tvoje trpljenje pa se ne bo končalo, dokler ne najdemo Marije. Bržkone ne živi več...« Zdi se mi zelo verjetno, da si je sama vzela življenje. Vendar pa moram končno le zvedeti

Srečne, zadovoljne in blagoslovljene božične praznike

želim svojim cenj. odjemalcem

»ŽIMA«

MILAN JAGER

TOVARNA ŽIME IN ŠČETK

LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA 17

TOVARNA FUŽINE

MALI OGLASI

Službe

ZENSKA
vzajna gospodinjstva,
dobi službo gospodi-
nje pri nekaj član-
ski družini na deželi,
lahko je tudi z otro-
kom. Naslov v upr.
»Slov.« pod št. 11121.

FANTA IN DEKLE
sprejem v službo po
božično na kmetijo. —
Ljubljana, Šiška, Vod-
nikova c. 56, Hočevar.

PREVAJALCA
veščeta slovenskega in
nemškega jezika v go-
voru in pisavi iščemo.
— Prijave sprejemamo
dnevno med uradnimi
urami v pisarni, Blei-
weisova c. 13/III.

POSTREZNICO
k 1 in pol leta stare-
mu otroku sprejem
v službo na vsa dan. —
Vprašati od pol 1 do
pol 3 Hradečkova 7.

Poizvedbe

IZGUBILA SEM
dne 17. XII. ključ-
avnic, 40 mm dol-
go, prevlečeno z gu-
mijem, zelene bar-
ve. — od Bokave
mimo gostilne Za-
bar do Vnanjih go-
rie. Pošten najditelj
naj jo odda proti
nagradi Detelova 6.

LISTNICA
z nekaj slikami,
osebno izkaznico in
ca. 40 lir denarja je
bila izgubljena na
Starem trgu. Najdi-
telj naj jo odda na
naslov Kobal Zarko,
Stari trg 11.

IZGUBILA SEM
dne 21. t. m. od 3 do
pol 4 popol. v tram-
vaju Vič-pošta vol-
neno sivo ogrinjalo
(mantil). Prosim,
da ga pošten najdi-
telj vrne na naslov
A. Z., Cesta v Rožno
dolino 36/I.

Prodamo

MOSKI ČEVLI
rjav, št. 42 in ženski
semit čevli št. 36 na-
prodaj. Naslov v upr.
»Slov.« pod št. 11192.

ZELEZ. POSTELJO
posteljno omario z
marmorno ploščo —
praga Hinko Privšek,
Gradišče 7.

OTROŠKO POSTELJICO
leseno, dobro ohran-
jeno, s prožno mre-
žo, prodam ali zame-
njam za protivred-
nost. Fr. Belič, Rož-
dolina, Cesta VIII/8.

ELEKTRIČNI
influenčni stroj za
razne eksperimente,
pripraven v študij-
sve, prodam Hinko
Privšek, Gradišče 7.

MOSKA SUKNJA
zimsko, za močno,
visoko postavo, pred-
vojno blago, dobro
ohranjena, ugodno
naprodaj. Naslov v
upr. »Slovenec« pod
št. 11242.

OTROŠKI TRICIKELJ
za 1-3 let stare ugod-
no naprodaj. Merkur,
Puharjeva 6.

MOSKO SUKNJO
zimsko, prodam Hinko
Privšek, Gradišče 7.

BLAGO (kočevsko)
za moško obleko, dam-
ski kostum in plašč.
ugodno naprodaj. —
Naslov v upr. »Sl.«
pod št. 11173.

VLOZKE
posteljno, mrežaste,
prodam Hinko Privšek,
Gradišče 7.

DINAMO in ELEKTROMOTOR
ugodno naprodaj. —
Merkur, Puharjeva 6.

APARAT
za trajno ondulacijo
prodam Hinko Privšek,
Gradišče 7.

OMEGA URO
zapestno prodam. —
Primerno darilo za
gospoda. Krasen
model. Ponudbe na
upravo »Slov.« le z
navedbo cene pod
značko »Lepa ura«.

ZENSKÉ GALOSE
št. 36, popolnoma
nove, zamenjam za
devjile iste številke.
Vidovdanska 4. (k)

MOSKE ČEVLE
št. 44, dobro podko-
vane, nove, zame-
njam za protivred-
nost. Naslov v upr.
»Slovenec« pod št. 11277.

DVA MAJHNA KUNCJA HLEVČKA
prodam. Moste, Polj-
ska pot 29. (l)

JOPE
plišaste in volnene
prodam Hinko Privšek,
Gradišče 7.

Kupimo

DAMSKÉ PLASČE
zimске v modernih
barvah, samo dobro
ohranjene kupi Hinko
Privšek, Gradišče 7.

POZOR!
kupujem vrece in vse
tekstilne odpadke ter
plačam po najvišji ceni
GREBENC Alojzij.
Gallusova nabrežje 36,
Ljubljana.

KUPIMO
vseh vrst stroje,
glasbila, športne po-
trošnice, gospodinj-
ske predmete, holjane
oblačila in drugo
»Promete« (nasproti
križanske cerkve).

ELEK. LIKALNIK
dobro ohranjen, ku-
pim. Ponudbe na
upr. »Slovenec« pod
»Dobro ohranjen«
11290. (k)

Razno

KATERA
dobrosrčna oseba
podari ubogemu
alepu, ki se sam
briše, dobro britev.
Plačilo — dosmrtna
hvaležnost. Naslov
v upr. »Slovenec«
št. 11279. (r)

Zenitbe

GOSPODIČNA
srednjih let želi po-
rošiti dobrosrčnega,
plemenitega gospo-
da. Vdovec niso iz-
ključeni. — Ponudbe
na upravo »Slovenec«
pod št. 11273. (2)

Knjige

ZA BOŽIC
in NOVO LETO
je najlepše darilo
knjižica »Misli o lju-
bi«. Dobi se v vsch
»garnah«.

LEPOSLOVJE
slovensko in tuje te-
stale »zvirne knjige in
prevode kupuje Janez
Dolžan, knjigarna —
Stritarjeva ulica.

MOHORJEVE KNJIGE
stare in nove, kupim
takoj. Ponudbe na
upravo »Slov.« pod
»Zbiratelj« 10995.

KNJIGE
slovenske in nemške
pripovedne, Plet-
nik Slovensko-nem-
slov. Melik Slove-
nija I/II. Saltykov
Patološka anatomija,
nemške znanstvene in
sicer tehnične in me-
dijske najnoveše
dobe kupi knjigarna
Kleinmayr & Bam-
berg, Miklošičeva 16.

Živali

KRAVO
mlekarico prodam.
Hraševa 23, Stepa-
nja vas, Cerin.

LEP BIK
star 18 mesecev, na-
prodaj ali ga zame-
njam za kravo ali
brejo telico. Prodaj
tudi psa čuvaja.
Avbelj Jožef, Ježič-
ca 46.

ZREBETA (koblice)
od sedem mesecev
do poldrugo leto
staro, kupim. V ra-
čun dam popolnoma
novo žensko kolo.
Zrebe naj se opiše
kakšno je in kakšna
bi bila cena. Po-
nudbe na upravo
»Slovenec« pod »Do-
ber konj« 11311. (j)

PRASIČKA
za rejo, 16 kg težke-
ga, prodam. Šrakar
Franc, Tomačevo 14.

PRODAM KONJA
Ogleda se: Štepanja
vas, gostilna Novak.
popoldne ob eni uri.

Pohišstvo

JEDILNICO
hrastovo, kupim ali
dam tudi protivred-
nost. Naslov v upr.
»Slov.« št. 11294. (š)

MODROCE

patentne posteljne
mreže, otomane, mo-
derne kauče in foto-
te nudi solidno in pe-
nizki ceni

RUDOLF RADOVAN
tapetnik
LJUBLJANA
Mestni trg št. 13

Kolesa

KOLESA — VOZILA
Moška, damska, otro-
ška, tričikle za otro-
ke, otroške globoke in
športne vozičke kupi
in plača dobro: Hinko
Privšek, Gradišče
7, nasproti dramskega
gledališča.

KONJSKO SENO
kupim ali zamenjam
gnoj. Vidovdanska
št. 4. (k)

KOLESA
damska in moška,
kupimo. »Promete«
(naspr. križ. cerkve).

DAMSKO KOLO
novo ali malo rab-
ljeno, kupim ali
dam tudi protivred-
nost. Naslov v upr.
»Slovenec« pod št.
11296. (l)

MOSKO OBLEKO
za srednje vitko po-
stavo prodam ali
zamenjam. Naslov v
upr. »Slovenec« pod
št. 11296. (l)

Pridelki

RDEČO PESO
sladko, prodam ali za-
menjam. Naslov v upr.
»Slov.« pod št. 10269.

SLADKORNO PESO
več tisoč kg prodam
najvišjemu ponudni-
ku. Ponudbe na ogl.
oddelek »Slovenec«
pod značko: »Slad-
korna pesa« 11226.

KUPIM
kupim ali zamenjam
gnoj. Vidovdanska
št. 4. (k)

Vsem gostom restavracije
in ekspresa

„SLON“

želim zadovoljne božične praznike
in srečno novo leto.

Vesele praznike in srečno novo leto
želi cenjenim odjemalcem

R. RAZNOŽNIK
uvoz strojev

Ljubljana, Pražakova ul. 8/1

Raznašalko

za Poljanski okraj
sprejememo.

Uprava »Slovenec«

„Metalia“

trgovina s tehničnimi predmeti

Gospodarska c. 16

Telefon 32-88

plačuje

vsakovrstne predmete,

kovine, stroje, steklenice,

pločevinaste sode, tekstilije

po najvišjih

dnevnih cenah

Za vedno nas je zapustila v
cvetu mladosti 22. let naša nad-
vse dobra, zlata hčerka
in sestra

Jožica Majaron

Začasno jo položimo k večnemu
počitku na pokopališče
k sv. Križu.

Pogreb bo v ponedeljek, dne
25. decembra 1944 ob ¼4 pop.
z Zal, kapele sv. Nikolaja.

Borovnica, Ljubljana,
dne 23. decembra 1944.

Globoko žalujejo:

JOŠKO, oče;

MARA por. SMOLE, ANGELCA,
ANKICA, sestre

in ostalo sorodstvo.

DEKLIČO
pridno in pošteno, ki
ima veselje do kuhi-
nje in gospodinjstva,
sprejme v službo hotel
»Belvedere«, Ljub-
ljana.

DEKLO
sprejemam za kmetijsko
in gospodinjstvo dela.
Gostilna in trgovina
Ježiča 6, pri Ljublj.

POSTREZNICO
za dopolnilne isčem.
Naslov v upr. »Slo-
venec« pod št. 11313.

SNAZILKO
za pisarne, dvakrat
dnevno, in tekača
potrebujem. Plaša
dobra. Ponudbe na
upr. »Slovenec« pod
»Postenost« 11289.

HLAPCA ALI DEKLO
k eni kravi in za
lažja poljska dela
sprejemam. Naslov v
upr. »Slovenec« pod
št. 11293. (b)

HLAPCA
k paru konj za vo-
žnje v mestu spre-
jemam. — Vprašati:
Jamnik, Cesta na
Rožnik 9. (b)

KUHARICO
k tričlanski družini
sprejemam. Vprašati:
Jamnik, Cesta na
Rožnik 9. (b)

Službe

GOSPA
15-letno mesto gospod-
ničnice k manjši
družini ali kot vzgo-
jiteljica k otrokom.
Naslov v upr. »Slo-
venec« pod št. 11203.

DENARNICO
avtorizirano, sem zgru-
bila. Najditelj naj
denar obdrži, denar-
nico vrne na upravo,
kjer prejme nagrado.

Sobe

OPREMLJENO SOBO
ali prazno isčem. —
Pismene ponudbe na
upravo »Slov.« pod
»Prazna soba« 11191.

SOBO
15-letno (kije v Rožni
dolini), lahko brez
opreme. Akad. slikar
Lojze Perko, Galerija
Oberšel, Gospo-
darska cesta.

Sobe

SOBICO
oddam brezplačno
za delno pomoč v go-
spodinjstvu. Naslov
v upr. »Slovenec«
pod št. 11312. (s)

Kurivo

DRVA
PREMOG
IVSCHUMI
POLENIŠKA
Cesta 2

Vajenci

VAJENCA
za ključavnice obrt
sprejemam. — Meglič,
Tatarska 5.

ČAJNI SERVIS
pristno japonski —
krasen izdelek, pro-
dam Hinko Privšek,
Gradišče 7.

ZA GUMI DIRO
kompletne kolesa s
sprednjo in zadnjo
osjo, ugodno napro-
daj. Merkur, Puharje-
va 6.

OTROŠKA POSTELJICA
medenina, v naj-
boljšem stanju, na-
prodaj. Hinko Privšek,
Gradišče 7.

TEHTNICO
lekarniško — prodam
Hinko Privšek, Gra-
dišče 7.

OTROŠKE POSTELJICE
nove, poceni napro-
daj. Ogled v mizarški
delavnici Artak Jo-
sip, Jenkova ulica 7,
vsak dan od 9 do 4.30.

DOUBL BLAGO
za zimsko suknjo
prodam Hinko Privšek,
Gradišče 7.

MOSKE ČEVLE
nizke, št. 40, in dva
zimski plašča za 10
in 15 letne dečke pro-
dam. Povšetova 12.
Ogled od 13.—15. ure.

MOSKE OBLEKE
razne barve prodam
Hinko Privšek, Gra-
dišče 7.

Stružnico

Fischer. 200 x 1500 z Nortom
in motorjem

Vrtalni stroj

do 50 mm z vgrajenim motorjem

Shaping

550 mm skobelne dolžine

vse skoraj novo prodaj:

ILERŠIČ

Rimska cesta 13

Telefon št. 37-55

VODOMER
kompletni prodam Hinko
Privšek — Gradišče 7.

PRODAM
novo spaino vrečo
(ovčja koža) z ne-
premočljivo gumira-
no platneno prevle-
ko; otroško košaro na
podstavku. Železno
belo in leseno poste-
ljo; ženski in moški
površnik. Naslov v
upr. »Slovenec« pod
št. 11244.

KRZNE NE BOE
ovratnike in mufo
prodam Hinko Privšek,
Gradišče 7.

AJDOVE PLEVE
nekaj mernikov, pro-
dam. Vodnikova 56.

ELEK. KUHALNIK
rešo in likalnik pro-
dam Hinko Privšek,
Gradišče 7.

ZIMNICO
trodelno, z morsko
travo, novo pradoj-
na roba, ugodno pro-
dam. Vinšek, Dunaj-
ska 6, dvorišče

BUKOVI PLOHI
10 cm, in 1 par konj-
ske vprege (širi) na-
prodaj. Informacije
v gostilni »Pri Bro-
dniku« na Brdu pri
Viču.

SKOBELENIK
(Hobelbank) — novega
ali že rabljenega ku-
pim. Ponudbe na upr.
»Slov.« pod št. »Sko-
belnik« 11156.

PROTIRKE
brisače, kuhinjske
brisače kupi vsako
možnost Hinko Privšek,
Gradišče 7.

KUPIMO OGLJE
kerbid, vreče in žele-
zne sode. Plačamo
zelo dobro. Merkur,
Puharjeva 6.

JEDILNE SERVIS
kavne servise, eko-
diele, krožnike, ko-
zarce, kupuje stalno
Hinko Privšek, Gra-
dišče 7.

VRECE
IN ŽELEZNE SODE
kupimo. Plačamo zelo
dobro. Merkur, Pu-
harjeva 6.

PRESITI OBEJI
v dobrem stanju, ku-
pim za novoročence.
Naslov pustite v upr.
»Slov.« pod št. 10.782.

RJUHE, KAPNE
raznovrstno perilo —
zimsko in letno, brisa-
če, zastore, tekače,
perzilske, pirotske, bo-
sanske in linolej pre-
proge, tekače, razna
moška, ženska in otro-
ška oblačila kupi vsa-
ko količino in plača
dobro Hinko Privšek,
Ljubljana, Gradišče 7,
naspr. dram. gledališča

ŠPORTNI VOZIČEK
dobro ohranjen, ku-
pim. Naslov v upr.
pod št. 11.212.

KUPIMO
2 gumi diro, nosil-
nost 4 do 5 ton; 1 be-
tonski nosilec; 1 tri-
cikl; nosilnost 300
do 400 kg; 2 elektro-
motorja 7 do 10 HP
— vse v novem ali
rabljenem stanju. —
Pismene ponudbe na
upr. »Slovenec« pod
»Dobro plačamo« —
11043. (k)

Posedstva

ZAMENJAM
4 stanovanjsko hišo,
popolnoma novo, 1 uro
od Ljubljane, za hišo
v Ljubljani. Ponudbe
na upravo »Slov.« pod
»Hiša« 11087.

STAVB. PARCELO
kupim do 12.250.000,
najraje za Bežigrad-
om ali v okolici Sv.
Križa. Ponudbe na
upr. »Slovenec« pod
250.000 št. 11.243.

KUPIM
večje zemljišče —
stavbno parcelo ali
hišo v mestu. Naslov
v ogl. odd. »Slovenec«
pod št. 11.205.

DOSMRTO PRESKRBO
in lepo ravnanje nu-
dim osebi, ki bi pro-
dala hišo po zmerni
ceni dobri družini
in ji tako izpolnila
gorečo željo po svo-
jem domu. Prevzema-
mo tudi dolg. Za
pojasnila javite svoj
naslov na upr. »Slo-
venec« pod št. »Do-
smrti srečna in pre-
skrbljena«. 11300

ZEMLJIŠČE
2-3000 m² kupim na
periferiji Ljubljane.
Ponudbe na upravo
»Slov.« pod »Večja
obrt« 11282. (p)

Radio

<